لا إله إلا الله محمد رسول الله

Mus'ab İkrime

Müşriklerin Tekfiri

Kafire Kafir Demeyen Kafirdir Kaidesi ve Şerhi

KUR'AN'A ÇAĞRI
YAYINLARI

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيم

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla...

إِنَّ الْحَمْدَ لِلَّهِ نَحْمَدُهُ، وَنَسْتَعِينُهُ، وَنَسْتَغْفِرُهُ، وَنَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ شُرُورِ أَنْفُسِنَا، وَمِنْ سَيِّئَاتِ أَعْمَالِنَا. مَنْ يَهْدِهِ اللَّهُ فَلَا مُضِلَّ لَهُ، وَمَنْ يُضْلِلْ فَلَا هَادِيَ لَهُ. وَأَشْهَدُ أَنْ لَا إِلٰهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُه.

"Şüphesiz hamd Allah'a mahsustur. O'na hamd ederiz, O'ndan yardım isteriz, O'ndan bağışlanma dileriz. Nefislerimizin şerrinden ve amellerimizin kötülüklerinden Allah'a sığınırız. Allah kime hidayet ederse onu saptıracak yoktur; kimi de saptırırsa ona hidayet edecek yoktur. Şehadet ederim ki Allah'tan başka ilah yoktur; O tektir, ortağı yoktur. Yine şehadet ederim ki Muhammed O'nun kulu ve resulüdür."

İÇİNDEKİLER

Mukaddime.....1

BİRİNCİ BÖLÜM

Bu kaide ilk ne zaman çıkmış ve kimler kullanmıştır?.....5
Bu kaide Cehmiyye ve 'Kur'an Mahluk' fitnesine özel midir?.....10
Bu kaide birkaç alimin sözünden ibaret midir?.....18

İKİNCİ BÖLÜM

Kafire kafir demeyenin küfrünün illeti nedir?.....20
1) Birinci illet; nasları yalanlamak.....20
2) İkinci illet; vela/bera inancını bozmak.....29
Her kafire kafir demeyen küfre düşer mi?.....37
1) Ayette ismen zikredilen kimseler.....39
2) Hadiste ismen zikredilen kimseler.....41
3) Naslarla küfrü sabit kimseler.....44
4) Ümmetin küfründe icma ettiği kimseler.....49
5) Küfründe ihtilaf edilen kimseler.....55
Kaide hakkında bir uyarı.....68

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Bu kaidenin vakımaızdaki yeri neresidir?.....70

1) Helal/haram belirleyen tağutların tekfiri.....75
2) Tağutu reddetmeyenlerin tekfiri.....78
3) Cehaleti mazeret görenlerin tekfiri.....91

İkinci kişiden sonrasının tekfiri, silsileye girer mi?.....98

Kaide hakkında okuyucuya nasihat.....115

Eseri kaleme alan değerli 'Mus'ab İkrime' hocamızdan dinlemek ve youtube kanalımıza abone olmak için QR okutunuz

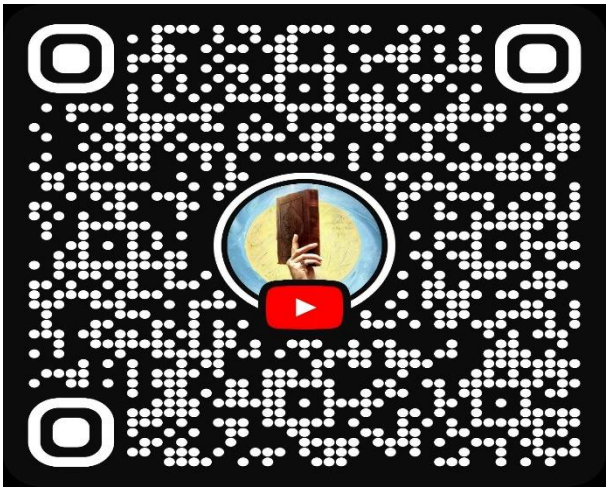

MUKADDİME

Bismillahirrahmanirrahim.

Hamd alemlerin Rabbi, hükmün ve hakimiyetin mutlak sahibi olan Allah'a (azze ve celle), salat ve selam; O'nun alemlere rahmet olarak gönderdiği ve kendisinde güzel bir örneklik bulunan Allah'ın (azze ve celle) Resulü'ne (sallallahu aleyhi ve sellem) olsun.

Her dönem vardır ki, o dönemde Rabbimiz (azze ve celle) iman edenleri imtihan eder. Bu imtihanlar kimi zaman maddi imtihanlar iken, kimi zaman da fiziki imtihan olur. Bununla beraber bir imtihan daha vardır ki; tağutları reddettikten sonra iman edenlerin en zorlu imtihanıdır. O da akideye taalluk eden imtihanlardır. Rabbimiz (azze ve celle) şöyle buyuruyor;

اَوَلَا يَرَوْنَ اَنَّهُمْ يُفْتَنُونَ فِي كُلِّ عَامٍ مَرَّةً اَوْ مَرَّتَيْنِ ثُمَّ لَا يَتُوبُونَ وَلَا هُمْ يَذَّكَّرُون

Her yıl bir veya iki defa (Allah (azze ve celle) tarafından) imtihan edildiklerini, (buna rağmen) tevbe etmeyip öğüt almadıklarını görmüyorlar mı?[1]

Bizler de öyle bir dönemdeyiz ki; her yıl birçok akidevi fitneyle karşı karşıya kalıyoruz.

[1] (9/Tevbe, 126)

Bu fitnelerde de delil üzere iman eden müslümanlar, akidesini dert edip sorgulamaya başlayarak Rabbimizin de rahmetiyle sahih akide üzere sabit kalıyor. Lakin akidesini, hocasının veya cemaatinin üzerine bina eden müslümanlar, Rabbimizin hocasından hidayeti almasıyla dininden irtidad ediyor. Bundan sonra da kendisini hala daha sahih akide üzere zannediyor. Rabbimizin buyurduğu gibi; ne tövbe ediyorlar ne de öğüt alıyorlar.

Bugünün fitnelerinden biri azirin hükmüdür. Bu fitne ile Rabbimiz, itikadını dert eden müslümanlarla; hocasına iman etmiş insanları tamamıyla birbirinden ayırdı. Sırf müşriklerin tekfirinde zerre şüphesi yok diye müslümanlar 'harici' olarak isimlendirildi. Bununla beraber gününün tamamını mürcielerle ve tağutun kullarıyla geçiren insanlar ise 'vasat müslümanlar' olarak isimlendirildi.

Fakat biz biliyoruz ki, bu din Allah'ın (azze ve celle) dinidir. Şahısların sözünün bizim katımızda hiçbir değeri yoktur. Allah (azze ve celle) bize ne isim takmış, bizim önemseyeceğimiz nokta burasıdır.

Bizler de fitne dönemlerinde gerek itikadımızı izhar etmek, gerekse de kafası karışık insanlara delillerimizi sunma amaçlı bu risaleyi kaleme alma gereği hissettik.

Risaleye başlamadan önce birkaç noktaya değinmekte fayda var. Öncelikle her meselede olduğu gibi risale kaleme alma noktasında da selefe ittiba ettiğimizi belirtmekle mükellefiz. Selef alimlerimiz, asıl olarak çokça risale kaleme almayı kerih görmüştür. Onlar, yazmaktan ziyade hıfzetmeyi faydalı görmüşlerdir. Aynı şekilde gerekli ve faydalı risale yazmayı, Kur'an'dan uzaklaştırmaya vesile görmüşlerdir. O sebeptendir ki, çoğu selef alimimizin müsned, sünen gibi hadis kitapları dışında çok eserine rastlayamayız. Olanlar da o çağın zarureti olan eserlerdir. Şüphesiz ki kalemin çoğalması da kıyametin alametlerindendir. Bizler de bu meselenin vakıamızın zarureti olduğuna şahitlik ettik ki kaleme almayı düşündük. Rabbim hakka isabet ettirsin.

İkinci nokta şu ki, bu risalede çokça geçecek olan oy kullanma, tağuta muhakeme veya tağuta askerlik meselelerinin tafsilatı geçmeyecektir. Çünkü bizim konumuz bu değildir. Bizim konumuz bu amelleri işleyen şahıslarda tafsilata gidenlerin (yani toplumun cehaletini mazeret görenlerin) hükmüdür.
Aynı şekilde büyük şirkte cehaleti mazeret görenleri - bildiği halde- İslam üzere görenlerin hükmüdür.

Son mesele de, her ne kadar tevhid ehli arasında bu mesele azirin (büyük şirkte cehaleti mazeret görenin) hükmü veya azirin tekfiri diye gündeme gelmiş olsa da biz bunun üzerinden konuşmayacağız. Çünkü ümmette

böyle bir konu yoktur.
Fakat ümmette 'Kafire kafir demeyen kafirdir.' kaidesi ve bunun üzerine bina edilen akide vardır. Bizim de asıl konumuz budur. Ve bununla beraber de şirkten ve müşriklerden teberri etmiş müslümanlara bu konu üzerinden 'silsile tekfirci' olarak iftira atanların iftiralarına cevap vereceğiz inşaallah.

Allah (azze ve celle) bu risaleyi ümmet için faydalı ve hayırlı, müellif için ise sadaka-i cariye kılsın. Allahumme amin…

Mus'ab İkrime İstanbul/2026

'KAFİRE KAFİR DEMEYEN KAFİRDİR' KAİDESİ NE ZAMAN ÇIKMIŞTIR VE İLK KİMLER KULLANMIŞTIR?

Kitaplarımızda 'kafire kafir demeyen kafirdir' veya müşrikleri tekfir etmeyen kafirdir' olarak meşhur olan kaide ilk olarak selef zamanında kullanılmıştır.
Her ne kadar sahabe de bu kaideyi tatbik etse de bizatihi bu lafızlarla kullanmamışlardır.
Hicri 2.asrın sonlarına doğru çıkan 'Kuran mahluk mudur?' fitnesi hicri 3.asırda fazlasıyla yayılmıştı. Allahın (azze ve celle) sıfatlarını akıllarına uymadığı için inkar eden cehmiyye mezhebi her geçen gün fikirlerini yayıyordu. Kuran mahluk (yaratılmış) diyenler yetmezmiş gibi bir de onları tekfir etmeyenler günyüzüne çıkmıştı. O dönemlerde ise rabbani alimler bu kaideyi kullandılar. Gelin beraber selef zamanında bu kaide nasıl tatbik edildi ona bakalım;

سُئِلَ أَبُو بَكْرِ بْنُ عَيَّاشٍ عَمَّنْ يَقُولُ: القُرآنُ مَخْلُوقٌ؟ فَقَالَ: (كَافِرٌ، وَكُلُّ مَن لَمْ يَقُلْ إِنَّهُ كَافِرٌ فَهُوَ كَافِر

Ebû Bekir b. Ayyâş'a, (tebe'i tabiinden olup seleften İmam Ahmed, Yahya İbn Main, İbnu'l Medini gibi birçok alime hocalık yapmıştır.)

"Kur'ân mahluktur" diyen kişi hakkında soruldu. Şöyle dedi: "**Kâfirdir. Onun kâfir olduğunu söylemeyen herkes de kâfirdir.**"[2]

وَقَالَ سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ: (القُرآنُ كَلَامُ اللهِ عَزَّ وَجَلَّ، مَنْ قَالَ مَخْلُوقٌ فَهُوَ كَافِرٌ، وَمَنْ شَكَّ فِي كُفْرِهِ، فَهُوَ كَافِرٌ)

Süfyân b. Uyeyne şöyle dedi: "Kur'ân, Aziz ve Celîl olan Allah'ın (azze ve celle) kelâmıdır.
Kim 'mahluktur' derse kâfirdir.
Onun küfründe şüphe eden de kâfirdir."[3]

وَقَالَ يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ: (مَنْ قَالَ: القُرآنُ مَخْلُوقٌ فَهُوَ كَافِرٌ، وَمَنْ لَمْ يُكَفِّرْهُ فَهُوَ كَافِرٌ، وَمَنْ شَكَّ فِي كُفْرِهِ فَهُوَ كَافِر)

[2] 1129/ 3) / مسائل حرب الكرماني) Mesail Harb-el Kermani
[3])115-1/114(/ السنة لعبد الله بن أحمد

Yezîd b. Hârûn şöyle dedi: "Kim der ki: 'Kur'ân mahluktur', o kâfirdir.
Onu tekfir etmeyen de kâfirdir.
Ve onun küfründe şüphe eden de kâfirdir."[4]

وَقَالَ أَبُو خَيْثَمَةَ زُهَيْرُ بْنُ حَرْبٍ: (مَنْ زَعَمَ أَنَّ القُرآنَ كَلَامُ اللهِ مَخْلُوقٌ فَهُوَ كَافِرٌ، وَمَنْ شَكَّ فِي كُفْرِهِ فَهُوَ كَافِرٌ)

Ebû Keysame Züheyr b. Harb şöyle dedi: "Kim iddia ederse ki: 'Kur'ân Allah'ın (azze ve celle) kelâmı değil, mahluktur', o kâfirdir.
Onun küfründe şüphe eden de kâfirdir."[5]

وَقَالَ أَحْمَدُ بْنُ حَنْبَلٍ: (مَنْ قَالَ: القُرآنُ مَخْلُوقٌ فَهُوَ كَافِرٌ، وَمَنْ شَكَّ فِي كُفْرِهِ فَهُوَ كَافِرٌ)

Ahmed b. Hanbel şöyle dedi: "Kim der ki: 'Kur'ân mahluktur',o kâfirdir.
Onun küfründe şüphe eden de kâfirdir."[6]

وَقَالَ أَيْضًا: (فَمَنْ قَالَ: مَخْلُوقٌ فَهُوَ كَافِرٌ بِاللهِ العَظِيمِ، وَمَنْ لَمْ يُكَفِّرْهُ؛ فَهُوَ كَافِرٌ)

---

[4] / (57/6) الإبانة الكبرى لابن بطة el-İbanetul Kübra İbn Batta

[5] شرح أصول اعتقاد أهل السنة والجماعة (282/1–283)

[6] / (173/1) طبقات الحنابلة Tabakatu Hanabile

Ahmed b. Hanbel ayrıca şöyle dedi: "Kim der ki: '[Kur'ân] mahluktur', o Allah'a (azze ve celle) karşı kâfirdir.
Onu tekfir etmeyen de kâfirdir."[7]

وَقَالَ هَارُونُ الفَرَوِيُّ: (القُرآنُ كَلَامُ اللهِ لَيْسَ بِمَخْلُوقٍ، وَمَنْ قَالَ: مَخْلُوقٌ فَهُوَ كَافِرٌ، وَمَنْ شَكَّ فِي الوَاقِفَةِ فَهُوَ كَافِر)

Hârûn el-Feravî şöyle dedi:

"Kur'ân Allah'ın (azze ve celle) kelâmıdır, mahluk değildir.
Kim der ki: 'Mahluktur', o kâfirdir.
Onun küfründe şüphe eden de kâfirdir."[8]

وَقَالَ حَرْبُ الكَرْمَانِيُّ: (وَالقُرآنُ كَلَامُ اللهِ تَكَلَّمَ بِهِ لَيْسَ بِمَخْلُوقٍ، فَمَنْ زَعَمَ أَنَّ القُرآنَ مَخْلُوقٌ فَهُوَ جَهْمِيٌّ كَافِرٌ، وَمَنْ زَعَمَ أَنَّ القُرآنَ كَلَامُ اللهِ وَوَقَفَ وَلَمْ يَقُلْ لَيْسَ بِمَخْلُوقٍ فَهُوَ أَكْفَرُ مِنَ الأَوَّلِ وَأَخْبَثُ قَوْلًا، وَمَنْ زَعَمَ أَنَّ أَلْفَاظَنَا بِالقُرآنِ وَتِلَاوَتَنَا لَهُ مَخْلُوقَةٌ وَالقُرآنَ كَلَامُ اللهِ فَهُوَ جَهْمِيٌّ خَبِيثٌ مُبْتَدِعٌ، وَمَنْ لَمْ يُكَفِّرْ هَؤُلَاءِ القَوْمَ كُلَّهُمْ فَهُوَ مِثْلُهُم)

---

[7] /(342/1) طبقات الحنابلة Tabakatu Hanabile

[8] / (173/1) السنة لعبد الله بن أحمد Abdullah bin Ahmed bin Hanbel es-Sünne

Harbü'l-Kermânî şöyle dedi:

"Kur'ân Allah'ın (azze ve celle) kelâmıdır; O onunla konuşmuştur, mahluk değildir.
Kim iddia ederse ki: 'Kur'ân mahluktur', o cehmi ve kâfirdir.
Kim iddia ederse ki: 'Kur'ân Allah'ın (azze ve celle) kelâmıdır ama tevakkuf etmiş (duraksamış) ve 'mahluk değildir' dememiştir', o birinciden daha kâfir ve sözünde daha kötüdür.
Kim iddia ederse ki: 'Bizim sözlerimiz ve tilavetimiz Kur'ân ile birlikte mahluktur, Kur'ân Allah'ın (azze ve celle) kelâmıdır', o cehmi, kötü ve bid'atçıdır.
Ve kim bu bütün kimseleri tekfir etmezse, onun durumu onlarla aynıdır."[9]

[9] / (975/3) مسائل حرب الكرماني Mesail Harb-el Kermani

BU KAİDE SADECE CEHMİYYE VE 'KUR'AN MAHLUKTUR' FİTNESİNE Mİ ÖZELDİR?

Saptırıcıların akli delillerinden birisi de şudur; onlar derler ki 'Evet! Kafire kafire kafir demeyen kafirdir diye bir kaide vardır lakin bu kaide sadece o döneme hastır (özeldir). Selef o dönemde sakındırma amaçlı bu kaideyi kullandı biz ise bu kaideyi kullanmayız.

Biz de deriz ki; bu iddialarını delillerini getirmek suretiyle kanıtlamakla mükelleflerdir. Fakat ne yazık ki bu iddialarında sadıklarından değil bilakis yalancılarındandırlar. Bu kaide sadece o dönemle kısıtlı kalmamış aksine sonraki dönemlerde de bu kaide kullanılmıştır. Hatta bu kaide ümmetin arasında sarih bir icmaya dönüşmüştür. Gelin bu kaideyi sadece o dönemde cehmiyye fitnesinde değil farklı meselelerde de kullanan alimlerimize bakalım;

قلت إِن قَالَ قَائِل لَا اعرف الْكَافِر كَافِرًا قَالَ هُوَ مثله قلت فَإِن قَالَ لَا أَدْرِي ايْنَ مصير الْكَافِر قَالَ هُوَ جَاحد لكتاب الله تَعَالَى وَهُوَ كَافِر

İmam Ebu Hanife (rh) (v. 150) "Fıkh'ul Ebsat" adlı risalesinde şöyle demektedir:

- (Ravi Ebu Muti' diyor ki) Bir kimse kâfiri kâfir olarak bilmem, derse? diye sordum.

- (Ebu Hanife) O da onun gibidir, dedi.

-Eğer kâfirin son gideceği yer neresi olduğunu bilmem derse? diye sordum.

-O, Allah'ın (azze ve celle) **kitabını inkâr etmiş ve kâfir olmuş olur, dedi.**

Aynı eserin devamında ise şöyle demektedir:

قَالَ ابو حنيفَة رَحمَه الله من آمن بِجَمِيعِ مَا يُؤمن بِهِ الا انه قَالَ لَا اعرف مُوسَى وَعِيسَى أمرسلان هما ام غير مرسلين فَهُوَ كَافِر وَمن قَالَ لَا أَدْرِي الْكَافِر اهو فِي الْجنَّة اَوْ فِي النَّار فَهُوَ كَافِر لقَوْله تَعَالَى {وَالَّذين كفرُوا لَهُم نَار جَهَنَّم لَا يقْضى عَلَيْهِم فيموتوا} وَقَالَ {وَلَهُم عَذَاب الْحَرِيق} وَقَالَ الله تَعَالَى {وَلَهُم عَذَاب شَدِيد}

وَقَالَ أَبُو حنيفَة رَحمَه الله بَلغنِي عَن سعيد بن الْمسيب أَنه قَالَ من لم ينزل الْكفَّار منزلهم من النَّار فَهُوَ مثلهم

Ebû Hanife (Allah azze ve celle rahmet etsin) şöyle dedi:

"Îman edilecek hususların hepsine inanan, fakat İsa ve Musa peygamber midir? değil midir? diyen kimse kâfir olur. Keza kâfir cennete mi, yoksa cehenneme mi gider, bilmem, diyen kimse de: "Kâfirler için cehennem ateşi vardır, onlar öldürülmezler ki ölsünler..."(Fatır,36), "Onlar için yakılma azabı vardır."(el-Buruc,11), "Onlar için şiddetli azap vardır."(Al'i-İmran,5) âyetlerinden dolayı kâfir olur.

Ebû Hanife (Allah azze ve celle rahmet etsin) şöyle dedi:

-Said b. el-Müseyyeb'den bana ulaştığına göre, kâfirleri ateşte bulundukları mevkie indirmeyen onlar gibidir."

Kadı İyaz el-Maliki (v. 544) ise "eş-Şifa" adlı eserinde bu hususta şöyle demektedir:

وَقَالَ نَحْوَ هَذَا الْقَوْلِ الْجَاحِظُ ، وَثُمَامَةُ ، فِي أَنَّ كَثِيرًا مِنَ الْعَامَّةِ، وَالنِّسَاءِ، وَالْبُلْهِ. وَمُقَلِّدَةِ النَّصَارَى وَالْيَهُودِ وَغَيْرِهِمْ لَا حُجَّةَ لِلَّهِ عَلَيْهِمْ. إِذْ لَمْ تَكُنْ لَهُمْ طِبَاعٌ يُمْكِنُ مَعَهَا الاستدلال وقد نحا الغزالي قريبا من هذا المنحى في كتاب التفرقة

وَقَائِلُ هَذَا كُلِّهِ كَافِرٌ بِالْإِجْمَاعِ عَلَى كُفْرِ مَنْ لَمْ يُكَفِّرْ أَحَدًا مِنَ النَّصَارَى وَالْيَهُودِ، وَكُلَّ مَنْ فَارَقَ دِينَ الْمُسْلِمِينَ، أَوْ وَقَفَ فِي تَكْفِيرِهِمْ، أَوْ شَكَ.

قَالَ الْقَاضِي أَبُو بكر. لأن التوقيف والإجماع اتفقا عَلَى كُفْرِهِمْ، فَمَنْ وَقَفَ فِي ذَلِكَ فَقَدْ كَذَّبَ النَّصَّ وَالتَّوْقِيفَ، أَوْ شَكَّ فِيهِ. وَالتَّكْذِيبُ أَوِ الشَّكُّ فِيهِ لَا يَقَعُ إِلَّا مِنْ كافر.

"Cahız ve Sümame, Halkın pek çoğundan, kadınlardan, aklı kısa olanlardan hristiyanlar ve yahudileri taklit edenler hakkında, Allah'ın (azze ve celle) **onların üzerinde bir hücceti olmadığını söylemişlerdir. Zira onların istidlal edecek derecede tabiatları müsait değildir. Gazali de et-Tefrika adlı kitabında bu görüşe yakın bir tarafa meyletmiştir. Bunları söyleyenlerin hepsi icma ile kâfirdirler.**

Zira hristiyan ve yahudilerden herhangi birisini ve de müslümanların dininden sözle veyahut fiil ile irtidad ederek ayrılan birini tekfir etmeyen, yahut onları tekfir etmede tereddüt edip kararsız kalan veya şüphe eden herkes icma ve ittifakla kâfirdir. Kadı Ebu Bekr der ki; Bu meseledeki hüküm ve bu konudaki icma, onların küfrünü ortaya koymaktadır. Her kim ki bu hususta tereddüt ederse, kitabı ve sünneti yalanlamış veya onlar hakkında şüphe etmiş olur ki, yalanlama ve şüphe de ancak kafir işidir."

Şeyhulislam Müceddid Muhammed bin Abdilvehhab (rh.a) ise İslam'dan çıkmaya sebeb olan meselelerle alakalı yazmış olduğu "Nevakid'ul İslam" adlı risalesinin üçüncü maddesinde şöyle demektedir:

من لم يكفر المشركين، أو شك في كفرهم، أو صحح مذهبهم، كفر إجماعا

"Kim, müşrikleri tekfir etmez veya onların küfründe şüphe eder, ya da onların görüşlerini doğru kabul ederse icma ile kafir olur.[10]

---

[10] **"** (Ed-Durar'us Seniyye, 10/91 ayrıca "icma ile…" ibaresi olmaksızın aynı eser 2/361)

Yine Şafii alimlerinden İmam Nevevi (rahîmehullâh) kitabında şu nakli ekledi;

وَأَنَّ مَنْ لَمْ يُكَفِّرْ مَنْ دَانَ بِغَيْرِ الْإِسْلَامِ كَالنَّصَارَى، أَوْ شَكَّ فِي تَكْفِيرِهِمْ، أَوْ صَحَّحَ مَذْهَبَهُمْ، فَهُوَ كَافِرٌ، وَإِنْ أَظْهَرَ مَعَ ذَلِكَ الْإِسْلَامَ وَاعْتَقَدَه

"Kim, İslam dininden başka dinlere mensup olan kimseleri tekfir etmez veya onları tekfir etme hususunda şüpheye kapılır ya da onların yollarının (dinlerinin) doğru olduğunu kabul ederse Müslüman olduğunu ortaya koysa veya İslam inancını kabul ettiğini söylese dahi yine de kâfir olur."[11]

Bu nakli güzel düşün kardeşim! Eğer bu nakli fehmedersen bugün İmam'ın hadis veya fıkıh kitabını sabah akşam okuyan ve okutan mürcielerin; İslam akidesinden ne kadar cahil olduklarını da fehmedersin. Ama hocam İmam, 'İslam'dan başka dinler' demiş. Meselenin özü tam da burasıdır! Şirk de bir dindir. Hem de aynı yahudilik hristiyanlık mecusilik gibi bir dindir. Bu benim değil bizatihi selefin sözüdür!

اِنَّ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَالَّذِيْنَ هَادُوْا وَالصَّابِـُٔيْنَ وَالنَّصٰرٰى وَالْمَجُوْسَ وَالَّذِيْنَ اَشْرَكُوْٓا ۖاِنَّ اللّٰهَ يَفْصِلُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِۗ اِنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيْد

[11] Ravdatu-u Talibin 10.Cilt 70.Sayfa

İman edenler, Yahudi olanlar, Sabiîler, Hristiyanlar, Mecusiler ve müşrikler... Şüphesiz ki Allah (azze ve celle), Kıyamet Günü aralarında hükmedecektir. Kuşkusuz Allah (azze ve celle), her şeyin üzerinde şahit olandır.[12]
Bu ayet üzerinde İmam Kurtubi şöyle dedi;

قَالَ قَتَادَةُ: الْأَدْيَانُ خَمْسَةٌ، أَرْبَعَةٌ لِلشَّيْطَانِ وَوَاحِدٌ لِلرَّحْمَن.

"Katâde dedi ki: Dinler beştir; dördü şeytana aittir, biri Rahmân'a aittir."

Katade bugünün hocalarından birisi değil, aksine İbn Abbas'ın (Radıyallahu anhuma) talebesidir. Sahabeden ders görmüştür.

Yetmediyse gel bir de şu hadisi okuyalım;

عَنْ فَرْوَةَ بْنِ نَوْفَلٍ عَنْ أَبِيهِ رضي الله عنه قَالَ:
قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ عَلِّمْنِي شَيْئًا أَقُولُهُ إِذَا أَوَيْتُ إِلَى فِرَاشِي
قَالَ:
«اقْرَأْ قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ، فَإِنَّهَا بَرَاءَةٌ مِنَ الشِّرْك»

Nevfel'in oğlu Ferve (babası sahabedir) şöyle dedi:
"Ey Allah'ın Resûlü, yatağıma girdiğimde okuyacağım bir şey öğret."
Resûlullah ﷺ buyurdu:

[12] (22/Hac,17)

"Kul yâ eyyühel-kâfirûn sûresini oku; çünkü o şirke karşı bir beraattir."

İmam Tirmizi ve Ebu Davud bizlere nakletti.

Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem) bize şirkten beraat olarak Kafirun suresini okumamızı emretti. Peki gel bir de Kafirun suresinin mealine bakalım;

1- De ki: "Ey Kâfirler!"

2- "Ben, sizin ibadet ettiklerinize ibadet etmem."

3- "Siz de benim ibadet ettiğime ibadet edecek değilsiniz."

4- "Ben de sizin ibadet ettiklerinize ibadet edecek değilim."

5- "Siz de benim ibadet ettiğime ibadet edecek değilsiniz."

6- "Sizin dininiz size, benim dinim bana."

Sorman gereken soru şurada; Resulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) şirkten beraattir dediği Kafirun suresinde şirk nerede? Surenin başından sonuna kadar müşriklerden beraat varken Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) neden bu sureye şirkten beraat dedi? Acaba şirkten beraatin yolu müşriklerden beraatten mi geçiyor?

Peki daha önemli bir soru; Allah (azze ve celle) bu ayeti yahudilere veya hristiyanlara mı indirdi? Hayır mekkeli müşriklere. Peki ayetin sonunda neden "Sizin dininiz size, benim dinim bana" denildi? Acaba yahudilik ve hristiyanlık gibi şirk de bir din olabilir mi? Evet şirk de kesinlikle bir dindir. Ve bu dinin mensupları da vardır.

Nasıl ki Hrsitiyanları, Yahudileri tekfir etmemek küfür sebebi ise aynı şekilde şirk ehlini de tekfir etmemek bir çeşit küfürdür.

Bu kadar naklin yeterli olacağı kanaattindeyiz. Bilakis her asırda birçok alim var ki; kafirlere kafir ismini vermeyenleri tekfir etmişlerdir. Hatta bu Şeyh Muhammed bin Abdulvehhab ile beraber kat'i bir icma halini almıştır.

BU KAİDE SADECE BİRKAÇ ALİMİN SÖZÜ MÜDÜR?

Getirilen şüphelerden birisi de şudur; onlar derler ki, bu kaide ne bir ayettir ne de bir hadistir. Sadece birkaç alimin ictihadından ibarettir. O sebeptendir ki biz bu kaideyi istersek uygularız istersek uygulamayız. Bu fıkhi bir meseledir.

Biz de deriz ki; bu sözler ancak İslam dininden cahil kalmış birisinin sözleridir. Çünkü bizler biliyoruz ki Kur'an ve sünnet ile beraber ümmetin sarih icması da bizim için edille-i şeriyye'dendir. (Şeriattaki deliller) Bu sözlerinde samimi olanlar, bu kaidenin sarih icma olmadığını kanıtlaması lazım.
Bu kaideye uymayan veya Allah'ın (azze ve celle) kafir demiş olduğu bir kimseye ben bir şey diyemem diyen bir alim var mıdır? Varsa nerededir?

Allah'ın (azze ve celle) dediği gibi;

قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ اِنْ كُنْتُمْ صَادِقِين

De ki: "Eğer doğru söylüyorsanız (içinde hiçbir şüphe olmayan kesin) kanıtınızı getirin."[13]

İbn Batta el-Ukberi el-İbane kitabında şöyle nakleder;

اِعْلَمُوا رَحِمَكُمُ اللهُ أَنَّ الدِّينَ إِنَّمَا هُوَ: كِتَابُ اللهِ، وَسُنَّةُ رَسُولِهِ ﷺ، وَمَا «أَجْمَعَ عَلَيْهِ السَّلَفُ الصَّالِح»

"Biliniz ki – Allah (azze ve celle) size rahmet etsin – din ancak şudur:

Allah'ın (azze ve celle) Kitabı,

Resûlü'nün (sallallahu aleyhi ve sellem) sünneti

ve salih selefin üzerinde icmâ ettiği şeylerdir."[14]

Size ne oluyor da ümmetin icmasına muhalefet ediyorsunuz? Bu ayeti hiç mi işitmediniz?

وَمَنْ يُشَاقِقِ الرَّسُولَ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُ الْهُدٰى وَيَتَّبِعْ غَيْرَ سَبِيلِ الْمُؤْمِنِينَ نُوَلِّهِ مَا تَوَلّٰى وَنُصْلِهِ جَهَنَّمَ وَسَاءَتْ مَصِيرًا

[13] (Neml/64)
[14] el-İbâne el-Kübrâ

Kim de hidayet kendisine apaçık belli olduktan sonra Resûl'e muhalefet eder ve müminlerin yolunun dışında bir yola uyarsa (batıl yolu ona süslü göstererek) onu yöneldiği yola havale eder ve cehenneme sokarız. Ne kötü bir dönüş yeridir orası![15]

KAFİRE KAFİR DEMEYENİN KÜFRÜNÜN İLLETİ NEDİR?

Birinci illet; nasları tekzip etmek (yalanlamak):

Allah'ın (azze ve celle) ayetlerini ve Nebi'sinin (sallallahu aleyhi ve sellem) hadislerini altında toplayan kavrama 'Nass' denir. Bir insan gerek Kur'an'da gerekse de hadislerde kafir olarak nitelendirilen birisini tekfir etmezse; üzerinde olduğu ayeti veya hadisi yalanlamış demektir. Buna birkaç örnek verelim;

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا اِنَّ اللهَ ثَالِثُ ثَلٰثَةٍ وَمَا مِنْ اِلٰهٍ اِلَّا اِلٰهٌ وَاحِدٌ وَاِنْ لَمْ يَنْتَهُوا عَمَّا يَقُولُونَ لَيَمَسَّنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابٌ اَلِيم

Andolsun ki, "Allah (azze ve celle) üçün üçüncüsüdür." diyenler kâfir olmuştur. (İbadeti hak eden) tek bir ilahtan başka hiçbir ilah yoktur. Şayet söylediklerine son vermezlerse elbette onlardan kâfir olanlara can yakıcı bir azap dokunacaktır.[16]

[15] (Nisa/115)
[16] (Maide/73)

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا اِنَّ اللهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ قُلْ فَمَنْ يَمْلِكُ مِنَ اللهِ شَيْئًا اِنْ اَرَادَ اَنْ يُهْلِكَ الْمَسِيحَ ابْنَ مَرْيَمَ وَاُمَّهُ وَمَنْ فِي الْاَرْضِ جَمِيعًا وَلِلّٰهِ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَاللهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

Andolsun ki, "Allah (azze ve celle), Meryem oğlu Mesîh'tir." diyenler kâfir oldular. De ki: "Allah (azze ve celle), Meryem oğlu Mesîh'i, annesini ve yeryüzünde yaşayanların tamamını helak etmek istese Allah'a (azze ve celle) karşı kim onları koruyabilir?"
Göklerin, yerin ve ikisi arasındakilerin tamamının hâkimiyeti/egemenliği Allah'a (azze ve celle) aittir. Dilediğini yaratır. Allah (azze ve celle) her şeye kadîrdir.[17]

Bu iki ayette Allah (azze ve celle), Meryem oğlu Mesih'e ilah ismini veren ve kendisini üçün üçüncüsü olarak tanımlayan Hristiyanların hükmünü kafir olarak belirtmiştir. Ve bu ayetler şüpheye hiçbir yer bırakmayacak kadar muhkemdir. Peki Rabbimiz bu insanlara kafir dediği halde; birileri kalkıp Hristiyanların bir kısmını tekfir etmezse bu kişinin hükmü nedir?

Bu kişi kafirdir. Kafir olmasının sebebi de başta üstte verdiğimiz ayetler olmak üzere birçok ayeti yalanlamasıdır. Birkaç örnek daha verelim;

[17] (Maide/17)

فَبِمَا نَقْضِهِمْ مِيثَاقَهُمْ وَكُفْرِهِمْ بِاٰيَاتِ اللهِ وَقَتْلِهِمُ الْاَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقٍّ وَقَوْلِهِمْ ۜقُلُوبُنَا غُلْفٌ بَلْ طَبَعَ اللهُ عَلَيْهَا بِكُفْرِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُونَ اِلَّا قَلِيلًا

Sözlerini bozmaları, Allah'ın (azze ve celle) ayetlerine karşı kâfir olmaları, haksız yere nebileri öldürmeleri ve "Kalplerimiz (hak ve hakikate karşı) kapalıdır." demeleri (nedeniyle onları cezalandırdık). (Hayır, öyle değil!) Bilakis, Allah (azze ve celle) küfürleri sebebiyle onların kalplerini mühürlemiştir. (Bu nedenle) pek azı iman eder.[18]

وَلَمَّا جَاءَهُمْ كِتَابٌ مِنْ عِنْدِ اللهِ مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَهُمْۙ وَكَانُوا مِنْ قَبْلُ يَسْتَفْتِحُونَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُواۚ فَلَمَّا جَاءَهُمْ مَا عَرَفُوا كَفَرُوا بِهٖۚ فَلَعْنَةُ اللهِ عَلَى الْكَافِرِينَ

Allah (azze ve celle) katından onlara, yanlarındaki (Tevrât'ı) doğrulayıcı Kitap geldiği zaman -oysa daha önceleri kâfirlere karşı (bu kitapla) zafer kazanmayı umuyorlardı- işte bildikleri o şey kendilerine gelince onu inkâr ettiler. Allah'ın (azze ve celle) laneti kâfirlerin üzerine olsun.[19]

وَالَّذِي نَفْسُ مُحَمَّدٍ بِيَدِهِ، لَا يَسْمَعُ بِي أَحَدٌ مِنْ هَذِهِ الأُمَّةِ، يَهُودِيٌّ وَلَا نَصْرَانِيٌّ، ثُمَّ يَمُوتُ وَلَمْ يُؤْمِنْ بِالَّذِي أُرْسِلْتُ بِهِ، إِلَّا كَانَ مِنْ أَصْحَابِ النَّارِ.

[18] (Nisa/155)
[19] (Bakara/89)

Muhammed'in nefsi elinde olan Allah'a (azze ve celle) yemin olsun ki, bu ümmetten —yahudi olsun hristiyan olsun— beni duyup da benimle gönderilen (dine) iman etmeden ölen hiç kimse yoktur ki, cehennem ehlinden olmasın.[20]

Yine aynı şekilde bu ayetlerde de Rabbimiz Yahudilerin küfür üzere olduklarını açıktan beyan etti. Buna rağmen kalkıp Yahudileri tekfir etmeyen kişi aynı şekilde bu ayetleri ve hadisleri yalanladığından, Rabbimize ve Nebimize (sallallahu aleyhi ve sellem) yalan ithamında bulunduğu için kafir olur. Bu konuda da hiçbir şüphe yoktur.

Allah (azze ve celle) sadece toplulukları değil yeri geldiğinde şahısları da zikretmiştir.

تَبَّتْ يَدَآ اَبِي لَهَبٍ وَتَب

Ebû Leheb'in iki eli kurusun! Kurudu da zaten.

مَّا اَغْنٰى عَنْهُ مَالُهٗ وَمَا كَسَب

Malı ve kazandığı ona fayda vermedi.

[20] (Sahih Müslim, Kitabul İman 153)

سَيَصْلٰى نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ

Alevli bir ateşe girecektir.

وَامْرَاَتُهٗ حَمَّالَةَ الْحَطَبِ

Karısı ise odun taşıyıcısıdır.

فِيْ جِيْدِهَا حَبْلٌ مِّنْ مَّسَدٍ

Boynunda bükülmüş bir ip (ile o odunları taşır).[21]

Bu okuduğunuz ayetler bizim 'Tebbet' suresi olarak bildiğimiz surenin beş ayeti. Bu ayetler bize Ebu Leheb'in kafir öldüğünü ve cehennem ehli olduğunu söylemekte. Burada da topluluktan ziyade, şahsın küfrünü görüyoruz.

Kısacası değerli kardeşim! Senin üzerine düşen; Allah (azze ve celle) ve Resulü'nün (sallallahu aleyhi ve sellem) tekfir ettiğini tekfir etmendir. Çünkü ayetlerle, hadislerle ve ümmetin icmasıyla sabittir ki Nass'ları yalanlamak küfürdür.

وَالَّذِيْنَ كَفَرُوْا وَكَذَّبُوْا بِاٰيٰتِنَآ اُولٰٓئِكَ اَصْحٰبُ الْجَحِيْمِ

Ayetlerimizi inkâr edip yalanlayanlara gelince onlar, alevli ateşin ehlidir.[22]

[21] (Mesed)
[22] (Mesed)

وَكَذٰلِكَ اَنْزَلْنَآ اِلَيْكَ الْكِتَابَ ۚ فَالَّذِيْنَ اٰتَيْنٰهُمُ الْكِتَابَ يُؤْمِنُوْنَ بِهٖ ۚ وَمِنْ هٰٓؤُلَآءِ مَنْ يُّؤْمِنُ بِهٖ ۗ وَمَا يَجْحَدُ بِاٰيٰتِنَآ اِلَّا الْكٰفِرُوْنَ

(Onlara Kitap indirdiğimiz gibi) sana da Kitap indirdik. Daha önceden kendilerine Kitap verdiklerimiz o (Kur'ân'a) iman ederler. Bunlar (Mekkeliler) arasından da ona iman edenler vardır. Kâfirlerden başkası ayetlerimizi inkâr etmez.[23]

Allah'ın (azze ve celle) ayetlerini inkar edenlerin küfrüyle alakalı ayetler çoktur. Bunu muasır alimler de kitaplarında işlemişlerdir. İmam Muhammed bin Abdulvehhab rahîmehullâh şöyle dedi;

الأمر الثاني: الكفر بما يعبد من دون الله، والمراد بذلك تكفير المشركين، والبراءة منهم، ومما يعبدون مع الله. فمن لم يكفر المشركين من الدولة التركية، وعباد القبور، كأهل مكة وغيرهم، ممن عبد الصالحين، وعدل عن توحيد الله إلى الشرك، وبدّل سنّة رسوله صلى الله عليه وسلم بالبدع، فهو كافر مثلهم، وإن كان يكره دينهم، ويبغضهم، ويحب الإسلام والمسلمين ; فإن الذي لا يكفر المشركين، غير مصدق بالقرآن، فإن القرآن قد كفر المشركين، وأمر بتكفيرهم، وعداوتهم وقتالهم

"İkinci mesele: Allah'tan (azze ve celle) başka ibadet edilen şeyleri inkâr etmektir. Bununla kastedilen; müşrikleri tekfir etmek, onlardan ve Allah (azze ve celle) ile birlikte ibadet ettikleri şeylerden beri olmaktır.

[23] (Ankebut/47)

Kim, Türk devleti içindeki müşrikleri ve kabir ehline ibadet edenleri — Mekke halkı ve başkaları gibi salih kullara ibadet eden, Allah'ın (azze ve celle) tevhidinden sapıp şirke yönelen ve Resûlü'nün sünnetini bid'atlerle değiştiren kimseleri — tekfir etmezse, o da onlar gibidir. İster onların dininden hoşlanmasın, ister onlara buğz etsin, ister İslâm'ı ve Müslümanları seviyor olsun. Çünkü müşrikleri tekfir etmeyen kimse, Kur'an'a tasdik etmiş değildir. Zira Kur'an müşrikleri kâfir saymış, onların tekfir edilmesini, onlara düşmanlık edilmesini ve onlarla savaşılmasını emretmiştir."[24]

ومن الأصول العظام في الإسلام أنَّه يجب اعتقاد كفر كلِّ من لم يدخل فيما جاء به محمد صلى الله عليه وسلم وهو (الإسلام) من اليهود والنصارى والوثنيين وغيرهم وتسميته كافراً، وأنَّه عدوٌّ لله ورسوله والمؤمنين، وأنه شر الخلق، وأنه من أهل النار خالداً فيها، قال تعالى : ((لَمْ يَكُنِ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ مُنفَكِّينَ حَتَّى تَأْتِيَهُمُ الْبَيِّنَةُ)) (البينة:1) ، وقال : ((إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا أُوْلَئِكَ هُمْ شَرُّ الْبَرِيَّةِ)) (البينة:1) وقد روى مسلم في "صحيحه" قال صلى الله عليه وسلم: ((والذي نفسي بيده لا يسمع بي أحد من هذه الأمة يهودي ولا نصراني ثم يموت ولم يؤمن بالذي أرسلت به إلا كان من أهل النار)) ولهذا فمن لم يكفر اليهود والنصارى وكل من خرج عن شريعة محمد فهو كافر لتكذيبه ما جاء وتواتر في الكتابة والسنة، ولنقضه أصول الإسلام التي لا يستقر إلا بها.

[24] (ed-Duraru Seniyye 9/291)

Ali Bin Naif dedi ki;

İslam'daki önemli asıllarından biri şudur:

Muhammed ﷺ'in getirdiği dine, yani İslam'a girmeyen Yahudi, Hristiyan, putperest (müşrik) ve diğer bütün kimselerin küfrüne inanmak; onları kâfir diye isimlendirmek gerekir. Onların Allah'a (azze ve celle), Resulüne (sallallahu aleyhi ve sellem) ve müminlere düşman olduklarına; yaratılmışların en şerlileri olduklarına ve cehennemde ebedî kalacak cehennem ehli olduklarına inanmak da gerekir.

Yüce Allah (azze ve celle) şöyle buyurmuştur:
"**Ehl-i kitaptan kâfir olanlar ve müşrikler, kendilerine apaçık delil gelinceye kadar ayrılacak değillerdi.**"[25]

Ve yine şöyle buyurmuştur:
"**Şüphesiz ehl-i kitaptan kâfir olanlar ve müşrikler cehennem ateşindedirler; orada ebedî kalacaklardır. İşte onlar yaratılmışların en şerlileridir**." [26]

Müslim, Sahih'inde Resulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurduğunu rivayet etmiştir:

---

[25] (Beyyine 1)

[26] (Beyyine 6)

"Nefsim elinde olan Allah'a (azze ve celle) yemin olsun ki, bu ümmetten —Yahudi veya Hristiyan— beni duyup da benimle gönderilen (dine) iman etmeden ölen hiç kimse yoktur ki cehennem ehlinden olmasın."

Bu sebeple, Yahudi ve Hristiyanları ve Muhammed'in şeriatından çıkan herkesi tekfir etmeyen kimse kâfir olur.

Çünkü bu, kitap ve sünnette gelen ve tevatür derecesine ulaşan haberleri yalanlamak ve İslam'ın ancak onunla ayakta durduğu temel esaslarını bozmak anlamına gelir.[27]

Bu illeti bir yönüyle de şöyle anlayabiliriz ki, Allah'ın (azze ve celle) müşrikler için haram kıldığı cenneti onlara haram kılanlar; bir yönüyle de ayetleri tekzip etmişlerdir. Allah (azze ve celle) müşrikler için şöyle buyurur;

اِنَّهُ مَنْ يُشْرِكْ بِاللهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَأْوٰيهُ النَّارُ وَمَا لِلظّٰلِمِينَ مِنْ اَنْصَارٍ

[27] (El-Mufassal Sayfa 82)

Şüphesiz ki kim Allah'a (azze ve celle) şirk koşarsa Allah (azze ve celle) cenneti ona haram kılar. Onun barınağı ateştir. Zalimler için yardımcı da yoktur.[28]

وَنَادٰٓى اَصْحَابُ النَّارِ اَصْحَابَ الْجَنَّةِ اَنْ اَفِيضُوا عَلَيْنَا مِنَ الْمَاءِ اَوْ مِمَّا رَزَقَكُمُ اللّٰهُ قَالُوا اِنَّ اللّٰهَ حَرَّمَهُمَا عَلَى الْكَافِرِينَ

Cehennemlikler, cennetliklere seslenecekler: "Bize biraz sudan veya Allah'ın (azze ve celle) size verdiği rızıktan akıtın/verin." (Cennetlikler,) "Şüphesiz ki Allah (azze ve celle), o ikisini kâfirlere haram/yasak kılmıştır." Diyecekler.[29]

Bu iki ayet bizlere gösteriyor ki; müşrikleri tekfir etmemek onlara bir yönüyle cenneti helal kılmaktır. Şüphesiz ki Allah (azze ve celle) da müşriklere cenneti haram kılmış ve onların sonunun cehennem ateşi olduğunu zikretmiştir. Bu, kişinin Rabbini yalanlamasından başkası değildir ki bu da küfür inancının ta kendisidir.

İkinci illet; vela/bera inancını bozmak:

Vela ve bera itikadı burada anlatılamayacak; aksine müstakil eserler yazılması gereken bir konudur.

[28] (Maide/72)
[29] . (A'raf/50)

Kısacası Allah'ın (azze ve celle) emirlerinden bir tanesi de müslümanlara Allah (azze ve celle) için velayet (dostluk) bağı kurmak iken; müşriklere ve kafirlere de yine Allah (azze ve celle) için bera (düşmanlık) bağı kurmaktır. Eğer kişi bunları bozarsa İslam itikadını da bozmuş olur. Allah (azze ve celle) bizlere şirki reddetmeden şirk ehlini reddetmeyi emrediyor.
Önce ehlinden (yani müşriklerden) sonra şirk koşulanlardan beri olanlara 'müslüman' ismini veriyor Rabbimiz. Buna dair ayetler çoktur;

قُلْ يَا اَيُّهَا الْكَافِرُون

De ki: "Ey Kâfirler!"[30]

قَدْ كَانَتْ لَكُمْ اُسْوَةٌ حَسَنَةٌ فِي اِبْرٰهِيمَ وَالَّذِينَ مَعَهٗۚ اِذْ قَالُوا لِقَوْمِهِمْ اِنَّا بُرَءٰٓؤُا مِنْكُمْ وَمِمَّا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ كَفَرْنَا بِكُمْ وَبَدَا بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمُ الْعَدَاوَةُ وَالْبَغْضَاءُ اَبَدًا حَتّٰى تُؤْمِنُوا بِاللّٰهِ وَحْدَهٗٓ اِلَّا قَوْلَ اِبْرٰهِيمَ لِاَبِيهِ لَاَسْتَغْفِرَنَّ لَكَ وَمَا اَمْلِكُ لَكَ مِنَ اللّٰهِ مِنْ شَيْءٍۜ رَبَّنَا عَلَيْكَ تَوَكَّلْنَا وَاِلَيْكَ اَنَبْنَا وَاِلَيْكَ الْمَصِيرُ

[30] (Kafirun/1)

Sizin için İbrâhîm'de ve onunla birlikte olan (müminlerde/resûllerde) güzel bir örneklik vardır. Hani onlar, kavimlerine demişlerdi ki: "Biz, sizden ve Allah'ın (azze ve celle) dışında ibadet ettiklerinizden berîyiz/uzağız. Sizi tekfir ettik (üzerinde bulunduğunuz yolu ve sizi reddettik). Bizimle sizin aranızda, tek olan Allah'a (azze ve celle) iman edinceye kadar, ebedî bir düşmanlık ve ebedî bir kin baş göstermiştir." İbrâhîm'in babasına söylediği, "Senin için Allah'tan (azze ve celle) bağışlanma dileyeceğim. (Ama) Allah'a (azze ve celle) karşı sana hiçbir faydam olmaz." sözü müstesna.
Rabbimiz! Yalnızca sana tevekkül ettik, yalnızca sana yöneldik ve dönüşümüz de yalnızca sanadır.[31]

Subhanallah! Rabbimizin bizim önderimiz olan İbrahim'i (as) nasıl övdüğüne bak ey kardeşim!
Allah (azze ve celle), onu kavminden beri olarak zikretti; bu da yetmezmiş gibi bir de onları küfre nispet etti.
Peki bugün beri olduğunu söylediği halde şirk üzere olan insanları tekfir etmeyenler, onlardan nasıl olur da beri olmuş olurlar? Bunu ümmetten kim söylemiştir; aksine müşrikleri tekfir etmek ve onlara buğzetmek beraatin ilk şartlarıdır.
Gel bu konuyu Şeyh Muhammed Bin Abdulvehhab nasıl da işlemiş bakalım;

[31] (Mümtehine/4)

وقال رحمه الله تعالى

أصل دين الإسلام وقاعدته: أمران: الأول: الأمر بعبادة الله وحده لا شريك له، والتحريض على ذلك، والموالاة فيه، وتكفير من تركه. الثاني: الإنذار عن الشرك في عبادة الله، والتغليظ في ذلك، والمعاداة فيه، وتكفير من فعله.

والمخالفون في ذلك أنواع: فأشدهم مخالفة: من خالف في الجميع; ومن الناس من عبد الله وحده، ولم ينكر الشرك، ولم يعاد أهله. ومنهم: من عاداهم ولم يكفرهم. ومنهم: من لم يحب التوحيد ولم يبغضه. ومنهم: من كفرهم وزعم أنه مسبة للصالحين. ومنهم: من لم يبغض الشرك ولم يحبه. ومنهم: من لم يعرف الشرك، ولم ينكره. ومنهم: من لم يعرف التوحيد ولم ينكره.

ومنهم:" وهو أشد الأنواع خطرا" من عمل بالتوحيد، لكن لم يعرف قدره، ولم يبغض من تركه، ولم يكفرهم. ومنهم: من ترك الشرك وكرهه، ولم يعرف قدره، ولم يعاد أهله، ولم يكفرهم; وهؤلاء قد خالفوا ما جاءت به الأنبياء من دين الله سبحانه وتعالى، والله أعلم.

Şöyle dedi (Allah azze ve celle ona rahmet etsin):

İslam dininin aslı ve temeli iki şeydir:

Birincisi:
Allah'a (azze ve celle) hiçbir ortağı olmaksızın yalnız O'na ibadeti emretmek, buna teşvik etmek, bu konuda dostluk göstermek (tevhid ehline muhabbet ve velâ göstermek) ve bunu terk edenleri tekfir etmektir.

İkincisi:
Allah'a (azze ve celle) ibadette şirki yasaklamak, bu konuda sert davranmak, bu hususta düşmanlık göstermek (şirk ehline karşı), ve şirki işleyenleri tekfir etmektir.

Bu konuda muhalif olanlar çeşitli gruplardır:

En şiddetli muhalif olanlar: Bu iki esasta da muhalefet edenlerdir.

Onlardan kimi Allah'a (azze ve celle) ibadet eder ama şirki inkâr etmez ve şirk ehlini düşman görmez.

Kimisi onlara düşmanlık eder fakat onları tekfir etmez.

Kimisi tevhidi sevmez ama ona buğz da etmez.

Kimisi onları tekfir eder fakat bunun salihlere hakaret olduğunu zanneder.

Kimisi şirke buğz etmez ve onu sevmez de.

Kimisi şirki bilmez ve inkâr etmez.

Kimisi tevhidi bilmez ve inkâr etmez.

Bir de şu grup vardır ki **en tehlikelilerindendir:**
Tevhidle amel eder fakat onun değerini bilmez; onu terk edenlere buğz etmez ve onları tekfir etmez.

Yine bir grup vardır:
Şirki terk eder ve ondan hoşlanmaz; fakat onun hakikatini ve değerini bilmez, şirk ehline düşmanlık etmez ve onları tekfir etmez.

Bunların hepsi, peygamberlerin Allah'ın (azze ve celle) dini olarak getirdiği şeye muhalefet etmişlerdir.
Allah (azze ve celle) en iyi bilendir.[32]

Şeyhin konuyu özetlemesine de bak! İslam dininin asıllarından birisi; şirk ehline buğzetmek ve onları tekfir etmektir. Bütün peygamberlerin de geldiği ve aktardığı davet budur. Hayır! 'Peygamber kimseyi tekfir etmedi' diyorsan şimdi göreceğin nakilleri iyice oku!

---

[32] (Ed-Duraru's Seniyye 2/22)

Utbe b. Rebîa Rasûlullâh *sallallâhu aleyhi ve sellem*'e gelerek: "Ey kardeşimin oğlu! Sen aramızda bildiğin (gibi değerli bir) konumdasın. Ama kavmine öyle bir şey getirdin ki bununla onların birliğini bozdun,

akıllılarını aptallıkla suçladın, ilâhlarını ve dinlerini kötüledin ve babalarını tekfir ettin. Şimdi beni dinle sana bir takım tekliflerde bulunacağım..." demişti[33]

İbn-i İshak'ın naklettiğine göre olay şu şekilde cereyan etmişti: "Hz. Ebu Bekr, Rasûlullâh sallal*lâhu aleyhi ve sellem ile ka*rşılaşır ve ona 'Ey Muhammed! İlahlarımızı terk ettiğin, akıl(lı)larımızı aptallıkla suçladığın ve babalarımızı tekfir ettiğine dair Kureyş'in söyledikleri doğru mudur?' der. Rasûlullâh sallallâhu ale*yhi ve sellem'de ona bunun* doğru olduğunu anlatır..."[34]

---

[33] . ["Siyre**tu İbn-i Hişam", sf. 293 vd.]**

[34] ["Siyretu İbn-i **İshak", 1/44. ayrıca bkz. "Delailü'n-Nübüvve", 2/33, 468 nolu**

İki nakilde de ortak olan şu ki; Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem), buğzettiği müşrikleri, buğzları ile beraber bırakmayıp aksine onları tekfir de etti. Çünkü tekfir etmediğin birine (müslümana) buğzetmek caiz değildir. Hem tekfir etmemek hem de buğzetmek ise çelişkidir.

Allah'ın (azze ve celle) ve Resulü'nün (sallallahu aleyhi ve sellem) tekfir ettiklerini tekfir etmemekle vela ve bera yönünden de akide bozulmaya muhtaçtır.

Bu nakillerin tümü bize gösterdi ki, müşrikleri tekfir etmeyen kişi müşriklerden beraatini tam anlamıyla ilan etmemiştir.

HER KAFİRE KAFİR DEMEYEN KAFİR OLUR MU?

Eğer ki bu kaidenin illetini fehmedersen, her kafire kafir demeyenin kafir olmayacağını da anlarsın. Çünkü kafirler kısım kısımdır. Bir grup kafirlerden kimisi, Allah'ın (azze ve celle) bizatihi ismen zikrettiği kafirlerdir. Kimisi vardır ki; Allah (azze ve celle) onları toplu olarak zikretmiştir. Onlardan kimisi vardır ki ümmetin icma ettiği küfür amellerini işlemişlerdir. Kimisi de vardır ki; ümmetin küfür olup olmadığı konusunda ihtilaf ettiği bir ameli yapmıştır. Bu grupların ayrı ayrı değerlendirilmesi gerekmektedir. Çünkü kafiri tekfir etmemekten dolayı ortaya çıkan küfür mutlak küfür değil illetli küfürdür. Bu mesele; kat'i ve zanni meselesi ile karıştırılmamalıdır.

Eğer ki illet gerçekleşirse işte o zaman kat'i küfür ortaya çıkacaktır. İlletli küfürlerde de illetin bulunması şarttır. İllet bulunmadığı takdirde tekfir ahkamı da icra edilmez.

Bu fıkıh usulünde şu şekilde de zikredilir;

اَلحُكْمُ يَدُورُ مَعَ عِلَّتِهِ وُجُودًا وَعَدَم

Hüküm, illetinin varlığı ve yokluğuna göre döner.

Bir örnek üzerinden fehmetmek daha kolay olacaktır. Namazı kısaltmak bir hükümdür. Lakin bu hüküm bir illete bağlıdır ki; o illet de sefere (yolculuğa) çıkmaktır.

Eğer illet var ise hüküm de vardır, lakin illet yoksa hüküm de yoktur. Kişinin hadislerde var diye sefere çıkmadan namaz kısaltması caiz değildir. Çünkü illet yoktur.

Aynı bu örnekte olduğu gibi müşrikleri/kafirleri tekfir etmemek de ya bir ayeti, ya bir hadisi ya da ümmetin sarih icmasını tekzib (yalanlama) illetine bağlıdır. Eğer ki bu illet varsa; hüküm de vardır der ve tekfir ahkamını icra ederiz. Fakat illet yoksa veya da ümmetin ihtilaf ettiği bir mesele ise bu konuda görüşümüzü beyan eder lakin tekfir etmeyenler hususunda duraksamakla mükellef olduğumuzu da biliriz. Peki hangi kafirleri tekfir etmemek insanı küfre sokar?

Veya hangi kafirleri tekfir etmemek insanı küfre sokmaz? Ve bunun örnekleri nelerdir?

1. **Ayetlerle ismen kafir olduğu belirtilen kimseler**;

وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَا اَيُّهَا الْمَلَاُ مَا عَلِمْتُ لَكُمْ مِنْ اِلٰهٍ غَيْرِيۚ فَاَوْقِدْ لِي يَا هَامَانُ عَلَى الطِّينِ فَاجْعَلْ لِي صَرْحًا لَعَلِّي اَطَّلِعُ اِلٰى اِلٰهِ مُوسٰىۙ وَاِنِّي لَاَظُنُّهُ مِنَ الْكَاذِبِينَ

Firavun dedi ki: "Ey ileri gelenler! Sizin için kendimden başka bir ilah bilmem. Ey Haman! Çamurun üstünde benim için bir ateş yak ve bana bir kule inşa et. (Onun üzerine çıkıp) Mûsâ'nın ilahına ulaşmayı umuyorum! Çünkü ben, kesinlikle onun yalancılardan olduğunu düşünüyorum."[35]

Allah (azze ve celle), bu ayette ismini zikrederek Firavun'un ilahlık iddiasında olan bir kafir olduğu belirtmiştir. Buna rağmen insanlardan birisi derse ki 'Firavun kafir mi değil mi bilmiyorum' o kişi ayetleri yalanlamış kafirlerdendir.

وَاِذْ قُلْنَا لِلْمَلٰٓئِكَةِ اسْجُدُوا لِاٰدَمَ فَسَجَدُٓوا اِلَّا اِبْلِيسَۜ اَبٰى وَاسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ

[35] (Kasas/38)

Hani biz meleklere, "Âdem'e secde edin." demiştik. İblis dışında hepsi secde etti. O diretti, büyüklendi ve kâfirlerden oldu.[36]

Aynı şekilde İblis de Allah'ın (azze ve celle) ismini zikrederek küfrünü belirttiklerindendir. Küfrü belirtildiği halde İblis'i tekfir etmeyenler konusunda, illet birliği olduğundan hüküm icra edilir ve bu kişi küfre girmiş olur.

Bunun gibi örnekler çoktur, birkaç örnek vererek bu konuyu geçmek hayırlı olacaktır;

اِنَّ قَارُونَ كَانَ مِنْ قَوْمِ مُوسٰى فَبَغٰى عَلَيْهِمْ ۖ وَاٰتَيْنَاهُ مِنَ الْكُنُوزِ مَا اِنَّ مَفَاتِحَهُ لَتَنُٓوأُ بِالْعُصْبَةِ اُولِي الْقُوَّةِ ۗ اِذْ قَالَ لَهُ قَوْمُهُ لَا تَفْرَحْ اِنَّ اللهَ لَا يُحِبُّ الْفَرِحِينَ

Şüphesiz ki Karun, Mûsâ'nın kavmindendi. (Fakat) onlara karşı haddi aşıp azgınlaşmıştı. Biz ona öylesine (çok) hazine verdik ki onun anahtarları dahi kuvvetli/kalabalık bir topluluğa ağır gelirdi. Hani kavmi ona, "Şımarıp böbürlenme. Çünkü Allah (azze ve celle) şımarıp böbürlenenleri sevmez." demişti.[37]

---

[36] (Bakara/34)

[37] (Kasas/76)

تَبَّتْ يَدَا اَبِي لَهَبٍ وَتَب

Ebû Leheb'in iki eli kurusun! Kurudu da zaten.[38]

2. Hadislerle ismen kafir olduğu belirtilen kimseler;

قالَ للنبيِّ ﷺ: ما أغْنَيْتَ عن عَمِّكَ، فإنَّه كانَ يَحُوطُكَ ويَغْضَبُ لَكَ؟ قالَ: هو في ضَحْضاحٍ مِن نارٍ، ولَوْلا أنا لَكانَ في الدَّرَكِ الأسْفَلِ مِنَ النّارِ.

"Bir adam Peygamber'e ﷺ şöyle dedi:
'Amcana ne faydan oldu? Çünkü o seni korur ve senin için öfkelenirdi.'

Peygamber ﷺ şöyle buyurdu:
'O ateşten sığ bir yerde (azabın hafif olduğu bir tabakada)dır. Ben olmasaydım (sağladığım fayda olmasaydı) cehennemin en alt tabakasında olurdu.'"[39]

Sahih hadisle sabittir ki, Peygamberimizin amcası Ebu Talib küfür üzere ölmüş ve ateş ehlinden olmuştur.

---

[38] (Mesed/1)

[39] (Buhari, 3883 - Muslim 209)

Bu hadise binaen Ebu Talib'i İslam üzere gören kimse veya da küfründe şüphe eden kimse de onun misli gibi küfre düşmüş kimselerdendir.

عن أبي هريرة رضي الله عنه قال
قال رسول الله ﷺ:
«بَيْنَا أَنَا نَائِمٌ أُتِيتُ بِخَزَائِنِ الأَرْضِ، فَوُضِعَ فِي يَدَيَّ سِوَارَانِ مِنْ ذَهَبٍ، فَكَبُرَا عَلَيَّ، فَأُوحِيَ إِلَيَّ أَنْ أَنْفُخَهُمَا فَنَفَخْتُهُمَا فَطَارَا، فَأَوَّلْتُهُمَا الْكَذَّابَيْنِ الَّذَيْنِ أَنَا بَيْنَهُمَا: صَاحِبُ صَنْعَاءَ وَصَاحِبُ الْيَمَامَةِ»

Ebû Hureyre (ra) rivayet etti:
Muhammed ﷺ şöyle buyurdu:
"Ben uyurken bana yeryüzünün hazineleri getirildi. Ellerime altından iki bilezik konuldu. Bunlar bana ağır geldi. Bana onları üflemem vahyedildi; ben de üfledim ve uçup gittiler.
Ben onları, benim zamanımda çıkacak iki yalancı olarak yorumladım:
San'a'nın yalancısı ve **Yemâme'nin yalancısı**."
(Yemâme'nin yalancısı: **Müseylemetü'l-Kezzâb**, San'a'nın yalancısı: Esved el-Ansî'dir.)"[40]

[40] (Buhari, 4375)

Bu hadisle küfür üzere olduğu belirtilen iki kişi vardır ki, bunların haberi (küfür üzere ölme haberi) ulaştığı halde onların küfründen şüphe eden veya tekfirinde duraksayanlar da küfür ehli kimselerdendir.

عن عبد الله بن مسعود رضي الله عنه قال:
قال رسول الله ﷺ:
« «هَذَا فِرْعَوْنُ هَذِهِ الأُمَّة

Başka bir lafızda:

لما قُتِل أبو جهل يوم بدر قال النبي ﷺ:
« «هَذَا فِرْعَوْنُ هَذِهِ الأُمَّة

Abdullah b. Mes'ûd (ra) anlatıyor:
Bedir günü Ebu Cehil öldürüldüğünde **Muhammed** ﷺ şöyle buyurdu:

"Bu, bu ümmetin Firavunudur."[41]

Muhaddisler bu ve benzeri lafızlardaki hadislere zayıf hükmü vermiş olsalar dahi Ebu Cehil'in küfür üzere öldüğü diğer rivayetlerle desteklendiği için bu hadisi verdik.

---

41 (Tefsir'i Abdurrezzak, 3416)

Belli bir dönemde bu bilgi o kadar yayılmış ki, mütevatir (yalan üzere toplanamaycak kadar çok kişi tarafından nakledilmiş haber) haline gelmiştir.

3. Kur'an ve Sünnetle kafir olduğu sabit olan topluluklar;

Başta zikrettiğimiz iki grup, ayet ve hadislerle küfrü sabit olan bireysel kişilerdir. Bununla beraber bir de küfrü ve şirki belirtilen topluluklar vardır. Bunların bir kısmına değinmiştik.

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا اِنَّ اللهَ ثَالِثُ ثَلٰثَةٍ وَمَا مِنْ اِلٰهٍ اِلَّا اِلٰهٌ وَاحِدٌ وَاِنْ لَمْ يَنْتَهُوا عَمَّا يَقُولُونَ لَيَمَسَّنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابٌ اَلِيم

Andolsun ki, "Allah (azze ve celle) üçün üçüncüsüdür." diyenler kâfir olmuştur. (İbadeti hak eden) tek bir ilahtan başka hiçbir ilah yoktur. Şayet söylediklerine son vermezlerse elbette onlardan kâfir olanlara can yakıcı bir azap dokunacaktır.[42]

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا اِنَّ اللهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ قُلْ فَمَنْ يَمْلِكُ مِنَ اللهِ شَيْئًا اِنْ اَرَادَ اَنْ يُهْلِكَ الْمَسِيحَ ابْنَ مَرْيَمَ وَاُمَّهُ وَمَنْ فِي الْاَرْضِ جَمِيعًا وَلِلّٰهِ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَاللهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِير

[42] (Maide/73)

Andolsun ki, "Allah (azze ve celle), Meryem oğlu Mesîh'tir." diyenler kâfir oldular.

De ki: "Allah (azze ve celle), Meryem oğlu Mesîh'i, annesini ve yeryüzünde yaşayanların tamamını helak etmek istese Allah'a (azze ve celle) karşı kim onları koruyabilir?" Göklerin, yerin ve ikisi arasındakilerin tamamının hâkimiyeti/egemenliği Allah'a (azze ve celle) aittir. Dilediğini yaratır. Allah (azze ve celle) her şeye kadîrdir.[43]

فَبِمَا نَقْضِهِمْ مِيثَاقَهُمْ وَكُفْرِهِمْ بِاٰيَاتِ اللهِ وَقَتْلِهِمُ الْاَنْبِيَّاءَ بِغَيْرِ حَقٍّ وَقَوْلِهِمْ قُلُوبُنَا غُلْفٌ ۜ بَلْ طَبَعَ اللهُ عَلَيْهَا بِكُفْرِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُونَ اِلَّا قَلِيلًا

Sözlerini bozmaları, Allah'ın (azze ve celle) ayetlerine karşı kâfir olmaları, haksız yere nebileri öldürmeleri ve "Kalplerimiz (hak ve hakikate karşı) kapalıdır." demeleri (nedeniyle onları cezalandırdık). (Hayır, öyle değil!) Bilakis, Allah (azze ve celle) küfürleri sebebiyle onların kalplerini mühürlemiştir. (Bu nedenle) pek azı iman eder.[44]

[43] (Maide/73)
[44] (Nisa/155)

وَلَمَّا جَاءَهُمْ كِتَابٌ مِنْ عِنْدِ اللهِ مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَهُمْ وَكَانُوا مِنْ قَبْلُ يَسْتَفْتِحُونَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُواْ فَلَمَّا جَاءَهُمْ مَا عَرَفُوا كَفَرُوا بِهِ فَلَعْنَةُ اللهِ عَلَى الْكَافِرِين

Allah (azze ve celle) katından onlara, yanlarındaki (Tevrât'ı) doğrulayıcı Kitap geldiği zaman -oysa daha önceleri kâfirlere karşı (bu kitapla) zafer kazanmayı umuyorlardı- işte bildikleri o şey kendilerine gelince onu inkâr ettiler. Allah'ın (azze ve celle) laneti kâfirlerin üzerine olsun.[45]

وَالَّذِي نَفْسُ مُحَمَّدٍ بِيَدِهِ، لَا يَسْمَعُ بِي أَحَدٌ مِنْ هَذِهِ الأُمَّةِ، يَهُودِيٌّ وَلَا نَصْرَانِيٌّ، ثُمَّ يَمُوتُ وَلَمْ يُؤْمِنْ بِالَّذِي أُرْسِلْتُ بِهِ، إِلَّا كَانَ مِنْ أَصْحَابِ النَّارِ.

Muhammed'in nefsi elinde olan Allah'a (azze ve celle) yemin olsun ki, bu ümmetten —yahudi olsun hristiyan olsun— beni duyup da benimle gönderilen (dine) iman etmeden ölen hiç kimse yoktur ki, cehennem ehlinden olmasın.[46]

Bu ayetler ve sonda verdiğimiz hadis, hristiyan ve yahudilerin topluluk olarak küfür üzere olduklarının delilleridir.

---

[45] (Nisa/155)

[46] (Sahih Müslim, Kitabul İman 153)

Küfür üzere olan topluluklar sadece bunlarla sınırlı da değildir. Tağuta ibadet eden insanların da şirk üzere olduğu ayetler ile sabittir.

لَآ اِكْرَاهَ فِي الدِّينِ قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَيِّ فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِنْ بِاللهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقٰى لَا انْفِصَامَ لَهَا وَاللهُ سَمِيعٌ عَلِيم

Dinde zorlama yoktur. Rüşd/Hak, batıldan (kesin bir biçimde) ayrılmıştır. Her kim (reddetmek, tekfir etmek, teberrî etmek suretiyle) tağutu inkâr eder ve Allah'a (azze ve celle) iman ederse kopması olmayan sapasağlam kulp (olan Kelime-i Tevhid'e) tutunmuş (ve İslam dinine girmiş) olur. Allah (azze ve celle), (işiten ve dualara icabet eden) Semî' ve (her şeyi bilen) Alîm'dir.[47]

Ayette geçtiği üzere Rabbimiz, kendisine iman şartı olarak tağutu reddi koydu. Ve bununla beraber tağutu reddetmeyen insanları da Allah (azze ve celle) şirk üzere olarak nitelendirdi. Sadece bu ayetle de kalmadı,

[47] (Bakara/256)

Rabbimiz tağutun gerek hükmü kabul edip muhakeme olan kişinin, gerekse de onun yolunda askerlik yapan/savaşan insanları da müstakil olarak şirk ehli olarak adlandırdı.

اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ اَنَّهُمْ اٰمَنُوا بِمَٓا اُنْزِلَ اِلَيْكَ وَمَٓا اُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ يُرِيدُونَ اَنْ يَتَحَاكَمُٓوا اِلَى الطَّاغُوتِ وَقَدْ اُمِرُٓوا اَنْ يَكْفُرُوا بِهٖۜ وَيُرِيدُ الشَّيْطَانُ اَنْ يُضِلَّهُمْ ضَلَالًا بَعِيدًا

Sana indirilene (Kur'ân'a) ve senden önce indirilenlere (Kitaplara) iman ettiğini zannedenleri görmedin mi? İnkâr etmekle emrolundukları hâlde tağuta muhakeme olmak istiyorlar. Şeytan onları (hakka geri dönüşü zor) uzak bir saptırmayla saptırmak ister.[48]

اَلَّذِينَ اٰمَنُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللّٰهِۚ وَالَّذِينَ كَفَرُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ الطَّاغُوتِ ۟فَقَاتِلُٓوا اَوْلِيَٓاءَ الشَّيْطَانِۚ اِنَّ كَيْدَ الشَّيْطَانِ كَانَ ضَعِيفًا

İman edenler Allah (azze ve celle) yolunda savaşırlar. Kâfirler ise tağutun yolunda savaşırlar. (Öyleyse) şeytanın dostlarıyla savaşın. Şüphesiz ki şeytanın hilesi pek zayıftır.[49]

[48] (Nisa/60)
[49] (Nisa/76)

Bu ayetlerle sabit olan tağutun ehli olan müşrikleri tekfir etmeyenlerle yahudi ve hristiyanları tekfir etmeyenlerin arasında zerre kadar fark olmamakla beraber iki grup da küfre girmiş topluluklardandır.

4. Ümmetin icmasıyla küfrü sabit olan kimseler;

فمن ترك الشرع المحكم المنزل على محمد بن عبد الله خاتم الأنبياء وتحاكم إلى غيره من الشرائع المنسوخة كفر، فكيف بمن تحاكم إلى الياسا وقدمها عليه؟ من فعل ذلك كفر بإجماع المسلمين. قال الله تعالى ﴿أَفَحُكْمَ الْجاهِلِيَّةِ يَبْغُونَ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللهِ حُكْماً لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ﴾ وقال تعالى ﴿فَلا وَرَبِّكَ لا يُؤْمِنُونَ حَتّى يُحَكِّمُوكَ فِيما شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لا يَجِدُوا فِي أَنْفُسِهِمْ حَرَجاً مِمّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوا تَسْلِيماً﴾ صدق الله العظيم.

İbn Kesir rahîmehullâh dedi ki;

"Peygamberlerin sonuncusu Muhammed b. Abdullah'a indirilen muhkem şeriatı terk edip, neshedilmiş diğer şeriatlara başvuran kimse kâfir olur.
Peki ya Yesak'a başvurup onu (İslam şeriatının) önüne geçiren kimse nasıl olur?

<u>Bunu yapan kimse, Müslümanların icmâsı ile kâfir olur.</u>

Allah (azze ve celle) şöyle buyurur:
'Yoksa onlar cahiliye hükmünü mü istiyorlar? Kesin olarak inanan bir toplum için hüküm bakımından Allah'tan (azze ve celle) **daha güzel kim vardır?'**

Yine Allah (azze ve celle) şöyle buyurur:
'Hayır! Rabbine andolsun ki, aralarında çıkan anlaşmazlıklarda seni hakem kılmadıkça, sonra verdiğin hükme içlerinde hiçbir sıkıntı duymadan tam bir teslimiyetle boyun eğmedikçe iman etmiş olmazlar.'

Şüphesiz Allah (azze ve celle) **doğru söylemiştir.**[50]

Metinde geçen Yesak; Cengiz Han'ın kendi döneminde uyguladığı anayasaydı. İçerisinde diğer semavi kitaplardan yazılarla beraber kendi aklının üretmesi meseleler de vardı.

İbn Kesir, Allah'ın (azze ve celle) hükmü dışındaki hükümlere gidip de muhakeme olanların küfründe ümmetin icması olduğunu aktarmıştır. Ve bu icma kat'i bir icma olmakla beraber dayandığı birçok ayet vardır.
O zaman bugün laik demokrat bir sistemin zulmü altında yaşayan sen, düşün ey kardeşim!

---

[50] (El Bidaye ve'n Nihaye 13/119)

Ümmetin muteber alimleri, içerisinde Kur'an'dan, İncil'den ve Tevrat'tan alıntılar olan Yesak anayasasına muhakeme olanın küfründe icma etmişse bugün batıdan alınan ve içerisinde İslam'a dair hiçbir kalıntı bulunmayan; aksine birçok maddesi İslam'a zıt olan bu anayasaya muhakeme olanı görseler ne hüküm verirlerdi? Bahsedilen kişinin küfür üzere olduğunda iki akıl sahibi ihtilaf etmez.

O sebeptendir ki; kim ki tağutlara muhakeme olmuşsa kendisini istediği kadar İslam'a nispet ederse etsin, bu kişi dinden çıkmış bir kafirdir. Ve bu kişinin küfrü kat'i küfürdür. Kişinin durumunu bildiği halde onu tekfir etmeyen de icmayı yalanlamış bir kafirdir.

İbn Teymiyye rahîmehullâh Sarimu'l Meslul kitabında der ki;

وكذلك قال محمد بن سحنون وهو أحد الأئمة من أصحاب مالك وزمنه قريب من هذه الطبقة: "أجمع العلماء أن شاتم النبي صلى الله عليه وسلم المنتقص له كافر والوعيد جار عليه بعذاب الله وحكمه عند الأمة القتل ومن شك في كفره وعذابه كفر". وقد نص على مثل هذا غير واحد من الأئمة قال أحمد في رواية عبد الله في رجل قال لرجل يا ابن كذا وكذا أعني أنت ومن خلقك: "هذا مرتد عن الإسلام يضرب عنقه" وقال في رواية عبد الله وأبي طالب: "من شتم النبي صلى الله عليه وسلم قتل وذلك أنه إذا شتم فقد ارتد عن الإسلام ولا يشتم مسلم النبي صلى الله عليه وسلم" فبين أن هذا مرتد وأن المسلم لا يتصور أن يشتم وهو مسلم.

وكذلك نقل عن الشافعي أنه سئل عمن هزل بشيء من آيات الله تعالى أنه قال: "هو كافر" واستدل بقول الله تعالى: {قُلْ أَبِاللَّهِ وَآيَاتِهِ وَرَسُولِهِ كُنْتُمْ تَسْتَهْزِئُونَ لا تَعْتَذِرُوا قَدْ كَفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُم} .

Aynı şekilde **Muhammed b. Sahnun** —ki Malik'in ashabından imamlardan biridir ve bu tabakaya yakındır— şöyle demiştir:

"Âlimler icmâ etmiştir ki:
Peygamber'e (sallallahu aleyhi ve sellem) söven ve onu eksilten kimse kâfirdir.
Allah'ın (azze ve celle) azabı tehdidi onun üzerine geçerlidir.
Ümmet nezdinde hükmü öldürülmesidir.
Kim onun küfrü ve azabı hakkında şüphe ederse o da kâfir olur."

Buna benzer ifadeyi birden fazla imam açıkça söylemiştir.

Ahmed b. Hanbel, oğlu Abdullah rivayetinde şöyle demiştir:

Bir adamın başka birine: "Ey filanın oğlu! —yani sen ve seni yaratanı kastediyorum—" demesi hakkında:

"Bu kişi İslâm'dan dönmüş mürted olur; boynu vurulur."

Yine Abdullah ve Ebû Tâlib rivayetinde şöyle demiştir:

"Kim Peygamber'e (sallallahu aleyhi ve sellem) söverse öldürülür.
Çünkü o sövdüğü zaman İslâm'dan dönmüş olur.
Müslüman bir kimse Peygamber'e sövmez."

Böylece bunun bir irtidat olduğunu ve Müslüman olduğu halde Peygamber'e sövmenin tasavvur edilemeyeceğini açıklamıştır.

Aynı şekilde **İmam Şafiî**'den de nakledilmiştir:

Allah'ın (azze ve celle) ayetlerinden bir şeyle alay eden kimse hakkında sorulduğunda:

"O kâfirdir."

demiş ve şu ayeti delil getirmiştir:

"De ki: Allah (azze ve celle) ile, O'nun ayetleriyle ve Resûlü ile mi alay ediyordunuz?
Özür dilemeyin; imanınızdan sonra kâfir oldunuz."[51]

Aynı icmayı İbn Abdilberr nakletmiştir ki; Allah'a (azze ve celle) ve Resulü'ne (sallallahu aleyhi ve sellem) söven kafirdir. Bu icmaya muhalefet ederek bu kimseyi tekfir etmeyen kimseler de kafirdir.

---

[51] (Sarimu'l Meslul Sayfa 513)

Bugün her mecliste müslümanları 'harici' olarak isimlendiren ve şirk ehline mazeret getirerek onları tekfir etmeyenlerin;

Aynı şekilde bu konuda rahatça tekfir ahkamını uygulamaları da tam anlamıyla çelişkidir. Çünkü tağutun ehliyle alakalı ayetler yetmezmiş gibi ümmetin de bu konuda icması vardır.

Aynı az önce aktardığımız, Allah (azze ve celle) ve Resulü'ne (sallallahu aleyhi ve sellem) sövenlerin küfründe icma olduğu gibi. Bu iki meseleyi birbirinden ayırmak ilmin hakkı değil aksine hakkı ketmetmenin (gizlemenin) göstergesidir.

5. Küfründe ihtilaf olan kimseler;

Bu zikrettiğimiz dört grup ki, küfrü izhar edilmediği zaman, insanın nassları yalanlayarak küfre gireceği kimselerdendir. Bununla beraber tağutların merkepliğini yapan, müşriklere müslüman dedirtmek için kitap karıştıran mürcielerle bir mecliste otururursanız size getireceği bazı nakiller vardır ki; bu nakiller onlara değil aksine bize delil olmaktadır.

İbn Kayyım'ın rahîmehullâh dediği gibi, ümmetin hiçbir konusu yoktur ki ya ifrata ya tefrite kaçmasın. O konulardan birisi de budur ki; biz sınırlarını çizmediğimiz takdirde ümmetin ihtilaf ettiği konularda, müslümanlar tekfir edilip büyük bir cürüm işlenmiş olur.

Eğer bir konuda icma yoksa, küfür üzere olup olmadığı ihtilaflı olan bir kimse varsa; önceden de aktardığımız şekilde biz görüşümüzü beyan etmekle beraber, onu tekfir etmeyenlerin hükmününde duraksarız. Birkaç örnekle örneklendirelim;

A. Namazı terk eden kimsenin tekfiri;

Şeyhulislam İbn Teymiyye rahîmehullâh şöyle dedi;

وَأَمَّا مَنْ اعْتَقَدَ وُجُوبَهَا مَعَ إصْرَارِهِ عَلَى تَرْكِ: فَقَدْ ذَكَرَ عَلَيْهِ الْمُفَرِّعُونَ مِنْ الْفُقَهَاءِ فُرُوعًا: أَحَدُهَا هَذَا، فَقِيلَ عِنْدَ جُمْهُورِهِمْ: مَالِكٍ وَالشَّافِعِيِّ وَأَحْمَد. وَإِذَا صَبَرَ حَتَّى يُقْتَلَ فَهَلْ يُقْتَلُ كَافِرًا مُرْتَدًّا، أَوْ فَاسِقًا كَفُسَّاقِ الْمُسْلِمِينَ؟ عَلَى قَوْلَيْنِ مَشْهُورِينَ. حُكِيَا رِوَايَتَيْنِ عَنْ أَحْمَد

Namazın farz olduğuna inandığı halde onu ısrarla terk eden kimseye gelince:
Fıkıhçıların tafsilat yapan âlimleri bu konuda bazı görüşler zikretmişlerdir. Bunlardan biri de şudur:

Cumhur (âlimlerin çoğunluğu) —yani **İmam Malik**, **İmam Şafiî** ve **Ahmed b. Hanbel**— nezdinde şöyle denilmiştir:

Eğer kişi namazı terk etmekte direnip sonunda öldürülünceye kadar sabrederse,
acaba kâfir ve mürted olarak mı öldürülür,
yoksa Müslüman fasıklar gibi fasık olarak mı öldürülür?

Bu meselede meşhur iki görüş vardır.
Ahmed'den de iki rivayet olarak nakledilmiştir.[52]

İmam Nevevi rahîmehullâh Muslim şerhinde şöyle der;

وأما تارك الصلاة فإن كان منكرا لوجوبها فهو كافر بإجماع المسلمين خارج من ملة الإسلام إلا أن يكون قريب عهد بالإسلام ولم يخالط المسلمين مدة يبلغه فيها وجوب الصلاة عليه، وإن كان تركه تكاسلا مع اعتقاده وجوبها كما هو حال كثير من الناس فقد اختلف العلماء فيه فذهب مالك والشافعي رحمهما الله والجماهير من السلف والخلف إلى أنه لا يكفر بل يفسق ويستتاب فإن تاب وإلا قتلناه حدا كالزانى المحصن ولكنه يقتل بالسيف،

وذهب جماعة من السلف إلى أنه يكفر وهو مروي عن علي بن أبى طالب كرم الله وجهه وهو إحدى الروايتين عن أحمد بن حنبل رحمه الله وبه قال عبد الله بن المبارك وإسحاق بن راهويه وهو وجه لبعض أصحاب الشافعى رضوان الله عليه، وذهب أبو حنيفة وجماعة من أهل الكوفة والمزني صاحب الشافعي رحمهما الله إلى أنه لا يكفر ولا يقتل بل يعزر ويحبس حتى يصلي.

Namazı terk eden kimseye gelince:

Eğer namazın farz oluşunu inkâr ederse, Müslümanların icmâı ile kâfirdir ve İslâm milletinden çıkar.

---

[52] (Mecmuatu'l Fetava 22/47-48)

Ancak İslâm'a yeni girmiş olup Müslümanlarla namazın farz olduğunu öğrenecek kadar bulunmamışsa bu müstesnadır.

Eğer namazı tembellikten terk ediyorsa ve farz olduğuna inanıyorsa —ki insanların çoğunun hâli böyledir— bu konuda âlimler ihtilaf etmiştir:

Malik b. Enes, **Muhammed eş-Şafiî** ve selef-halef âlimlerinin çoğunluğuna göre:
Bu kimse kâfir olmaz; fasık olur.

Tevbeye çağrılır; tevbe ederse ne âlâ. Etmezse, muhsan zina eden gibi had cezası olarak öldürülür; fakat kılıçla öldürülür.

Selef âlimlerinden bir grup ise kâfir olacağını söylemiştir.
Bu görüş, **Ali b. Ebi Talib**'den rivayet edilmiştir.
Ayrıca **Ahmed b. Hanbel**'den gelen iki rivayetten biridir.

Bu görüşü **Abdullah b. Mübarek** ve **İshak b. Rahuye** de benimsemiştir.
Şâfiî mezhebi âlimlerinden bazılarının da bir görüşüdür.

Ebu Hanife, Kûfe ehlinin bir grubu ve Şâfiî'nin talebesi Müzenî'ye göre:
Kâfir olmaz ve öldürülmez; ancak ta'zîr edilir ve namaz kılıncaya kadar hapsedilir.[53]

Bu iki nakil bize gösteriyor ki, namazı farziyetini kabul ederek terk eden hakkında ümmette muteber ihtilaf gündeme gelmiştir. Daha güzel bir tabirle; ümmet namazı terk edenin küfründe icma etmemiştir. O sebeptendir ki bu konuda tekfir etmeyenleri tekfir etmek ancak aşırılıktan ibarettir.

Hem selefte hem halefte gündeme gelen bu ihtilaf yüzyıllarca devam etmekle beraber ne seleften ne haleften namazın terkini küfür gören alimler, küfür görmeyen alimleri tekfir etmek bir yana; onları bid'at veya günahla dahi itham etmemişlerdir. Bu da ihtilaf fıkhını fehmetmektir.

Namazı; farziyetini inkar ederek terk eden kimsenin tekfirinde ise İmam'ın da zikrettiği üzere ümmette icma vardır.

---

[53] (Şerhu'l Muslim 2/70)

Kim namazın farz olduğunu inkar ediyorsa ümmetin icmasıyla kafirdir. Onun bu halini bildiği halde ona İslam hükmü veren de onunla aynı hükümdedir.

Lakin burada ana konumuz olan mesele; tembellikten ötürü terk edenin hükmünden ziyade bu konuda ümmette bir tekfirleşme olmamasıdır. O zaman biz fehmediyoruz ki; kat'i olmayan, ümmetin icma etmediği meselelerde ikincinin (tekfir etmeyenin) tekfiri gündeme getirilmez. Ve bu gibi meselelerde kafire kafir demeyen kafirdir kaidesi tatbik edilmez.

B. Haccac bin Yusuf'un tekfiri;
Şirk ehlini temize çıkarmak için kitap karıştıran mürcielerin şüphelerinden birisi de Haccac şüphesidir. Onlar derler ki; Haccac'ın tekfirinde ümmet ihtilaf etti, birileri onu tekfir ederken; bazıları ise onun tekfirinde duraksadı.

Tabii bunu söylemelerinin amacı hakkı ortaya çıkarmak veya da ilmi adaletle ayakta tutmaktan ziyade 'geçmişte birilerinin tekfirinde ihtilaf olduysa bugün de olabilir ve bu ihtilaf da muteberdir' fitnesini ümmet arasında yaymaktır. Ve bununla beraber; onların bu sözle kastettiği kişiler tağutlara ibadet eden müşriklerdir ki; onlar ile Haccac arasında dağlar kadar fark vardır.

Hatta bu nakiller, mürcielerin aksine müslümanlara delildir. Çünkü ümmetin icma etmediği kişilerde bu kaidenin tatbik edilmeyeceğini söyleyen zaten bizleriz.

İbn Kesir rahîmehullâh kitabında Haccac ile alakalı bize seleften bazılarının sözlerini aktarır;

وقال يحيى بن عيسى الرملي عن الأعمش اختلفوا في الحجاج فسألوا مجاهداً فقال تسألون عن الشيخ الكافر، وروى ابن عساكر عن الشعبي أنه قال: الحجاج مؤمن بالجبت والطاغوت كافر بالله العظيم كذا قال والله أعلم، وقال الثوري عن معمر عن ابن طاووس عن أبيه قال: عجباً لإخواننا من أهل العراق يسمون الحجاج مؤمناً، وقال الثوري عن ابن عوف سمعت أبا وائل يسأل عن الحجاج أتشهد أنه من أهل النار قال أتأمروني أن أشهد على الله العظيم، وقال الثوري عن منصور سألت إبراهيم عن الحجاج أو بعض الجبابرة فقال أليس الله يقول: ألا لعنة الله على الظالمين.. وبه قال إبراهيم وكفى بالرجل عمى أن يعمى عن أمر الحجاج، وقال سلام بن أبي مطيع: لأنا بالحجاج أرجى مني لعمرو بن عبيد لأن الحجاج قتل الناس على الدنيا، وعمرو بن عبيد أحدث للناس بدعة شنعاء قتل الناس بعضهم بعضاً، وقال الزبير سببت الحجاج يوماً عند أبي وائل فقال لا تسبه لعله قال يوماً اللهم ارحمني فيرحمه، إياك ومجالسة من يقول أرأيت أرأيت، وقال عوف ذكر الحجاج عند محمد بن سيرين فقال مسكين أبو محمد إن يعذبه الله عز وجل فبذنبه وإن يغفر له فهنيئاً له.. وقال أبو قاسم البغوي ثنا أبو سعيد ثنا أبو أسامة قال: قال رجل لسفيان الثوري: أتشهد على الحجاج وعلى أبي مسلم الخراساني أنهما في النار، قال: لا، إن أقرا بالتوحيد.

Yahyâ b. Îsâ er-Ramlî, A'meş'ten rivayet etti:
Haccâc hakkında ihtilaf ettiler. Bunun üzerine **Mücahid b. Cebr**'e sordular.
O şöyle dedi: "Bu kâfir ihtiyar hakkında mı soruyorsunuz?"
İbn Asâkir, **Şa'bî**'den rivayet etti:
O şöyle dedi: "Haccâc cebt ve tâğuta iman eden, yüce Allah'a (azze ve celle) küfreden biridir."
(Bunu böyle söyledi; en doğrusunu Allah (azze ve celle) bilir.)
Süfyân es-Sevrî, Ma'mer'den, **İbn Tâvûs**'tan, babası **Tâvûs b. Keysân**'dan rivayet etti:
"Irak'taki kardeşlerimize şaşarım; Haccâc'a mümin diyorlar!"
Süfyân es-Sevrî, İbn Avf'tan rivayet etti:
Ebû Vâil'e Haccâc soruldu:
"Onun cehennemlik olduğuna şahitlik eder misin?"
O dedi ki: "Benden yüce Allah (azze ve celle) hakkında şahitlik etmemi mi istiyorsunuz?"

Süfyân es-Sevrî, Mansûr'dan rivayet etti:
İbrâhim en-Nehaî'ye Haccâc veya bazı zorba yöneticiler soruldu.
O şöyle dedi:
"Allah: (azze ve celle) 'Dikkat edin! Allah'ın (azze ve celle) laneti zalimlerin üzerinedir' buyurmuyor mu?"

Sonra dedi ki:
"Kişiye körlük olarak Haccâc'ın durumunu görmemesi yeter."

Selâm b. Ebî Mutî' dedi ki:
"Benim Haccâc hakkında ümidim, **Amr b. Ubeyd** hakkındaki ümidimden daha fazladır.
Çünkü Haccâc insanları dünya için öldürdü; Amr b. Ubeyd ise insanlar arasında öyle çirkin bir bidat ortaya çıkardı ki insanlar birbirini öldürdü."

Zübeyr b. Adî dedi ki:
"Bir gün Ebû Vâil'in yanında Haccâc'a sövdüm.
Bana dedi ki: 'Ona sövme. Belki bir gün "Allah'ım (azze ve celle) bana merhamet et" demiştir de Allah (azze ve celle) ona merhamet eder.'
Sonra dedi: 'Sakın "görmedin mi, görmedin mi" diye tartışan kimselerle oturma.'"

Avf b. Ebî Cemîle dedi ki:
Haccâc, **Muhammed b. Sîrîn**'in yanında anıldı.
O şöyle dedi:
"Zavallı Ebû Muhammed! Eğer Allah (azze ve celle) ona azap ederse günahı sebebiyle eder; affederse bu onun için ne büyük bir mutluluktur."

Ebû'l-Kāsım el-Beğavî, Ebû Saîd'den, o da Ebû Usâme'den rivayet etti:
Bir adam Süfyân es-Sevrî'ye sordu:

"Haccâc ve Ebû Müslim el-Horasânî'nin cehennemlik olduğuna şahitlik eder misin?"
Süfyân dedi ki:
"Hayır. Tevhidi ikrar etmişlerse (buna şahitlik etmem)."

Aslında bu nakiller yeterlidir, ki ümmet Haccac'ın tekfirinde icma etmemiştir. Peki bu ihtilafın sebebi nedir, İmam İbn Kesir rahîmehullâh, bu cümlelerinden sonra ona da değiniyor;

كان ناصبياً يبغض عليا وشيعته في هوى آل مروان بني أمية، وكان جباراً عنيداً، مقداما على سفك الدماء بأدنى شبهة، وقد روي عنه ألفاظ بشعة شنيعة ظاهرها الكفر، كما قدمنا فإن كان قد تاب منها وأقلع عنها وإلا فهو باق في عهدتها، ولكن قد يخشى أنها رويت عنه بنوع من زيادة عليه، فإن الشيعة كانوا يبغضونه جداً لوجوه وربما حرفوا عليه بعض الكلم وزادوا فيما يحكونه عنه بشاعات وشناعات. وقد روينا عنه أنه كان يتدين بترك المسكر، وكان يكثر تلاوة القرآن، ويتجنب المحارم، ولم يشتهر عنه شيء من التلطخ بالفروج، وإن كان متسرعاً في سفك الدماء، فالله تعالى أعلم بالصواب وحقائق الأمور وسائرها وخفيات الصدور وضمائرها، قلت: الحجاج أعظم ما نقم عليه وصح من أفعاله سفك الدماء وكفى به عقوبة عند الله عز وجل، وقد كان حريصاً على الجهاد وفتح البلاد، وكان فيه سماحة بإعطاء المال لأهل القرآن، فكان يعطي على القرآن كثيراً، ولما مات لم يترك فيما قيل إلا ثلثمائة درهم. والله أعلم

"Haccâc, Mervân oğulları olan Emevîlerin hevasına uyarak Ali'ye ve onun taraftarlarına buğz eden Nâsıbî eğilimliydi. Zorba ve inatçı biriydi; en küçük bir şüpheyle bile kan dökmeye atılırdı.

Onun hakkında zahiri küfür ifade eden çirkin ve kötü sözler rivayet edilmiştir; daha önce bunları aktarmıştık. Eğer bunlardan tevbe edip vazgeçmişse (ne âlâ), aksi halde bunların sorumluluğu üzerinde kalır. Fakat bu sözlerin ona nispetinde üzerine ilaveler yapılmış olabileceğinden de endişe edilir. Çünkü Şiîler ona birçok sebepten dolayı şiddetle buğz ederlerdi; bu yüzden ona isnat ettikleri bazı sözleri tahrif etmiş ve anlattıklarına bazı çirkinlikler eklemiş olmaları mümkündür.

Onun içkiyi terk etmeyi din edindiği, Kur'ân'ı çok okuduğu ve haramlardan kaçındığı da rivayet edilmiştir. Irz ve namusla ilgili günahlara bulaştığı meşhur olmamıştır.

Her ne kadar kan dökmede aceleci olsa da…

Doğruyu ve işlerin hakikatini, kalplerin gizlilerini ve içlerindeki niyetleri en iyi Allah (azze ve celle) bilir.

Derim ki: Haccâc hakkında en büyük kınanan ve sahih olarak sabit olan şey kan dökmesidir; bu da Allah (azze ve celle) katında ona ceza olarak yeter. O cihad ve beldeleri fethetme konusunda da hırslıydı.

Kur'ân ehline mal vermede cömertliği vardı; Kur'ân karşılığında çokça ihsanda bulunurdu. Vefat ettiğinde ise rivayet edildiğine göre geriye sadece üç yüz dirhem bırakmıştı. Allah (azze ve celle) en doğrusunu bilir."[54]

Bu nakiller bize gösteriyor ki, Haccac'ın küfrü ümmette icma edilen bir küfür değildir. Hatta tekfir edenlerin bir kısmı; zulümden ötürü ona küfür nispet etmektedir. Bundan ötürü de üzerinde konuştuğumuz bu kaide bu meselede tatbik edilemez.

Ve bununla beraber küfründe icma edilmemiş bir şahsın (Haccac bin Yusuf) tekfiriyle; Kur'an, sünnet ve ümmetin icmasıyla sabit olan bir topluluğun (tağutun ehli) kıyaslamak tam anlamıyla cehaletin göstergesidir. Ama temize çıkarmaya çalıştıkları müşrikler cehaletleriyle mazur olmadığı gibi, onlar da bu amellerinden ötürü mazur sayılmayan sınıftandırlar.

Bu konudaki örnekleri çoğaltabiliriz fakat mesele gayet açıktır.

---

[54] (El Bidaye ve'n Nihaye 9/133-137)

'Kafire kafir demeyen kafirdir' kaidesinin tatbik edilmesi için ümmetin ahkamın uygulanacağı konuda icma etmesi ve tekfirinde duraksandığı zaman herhangi bir ayetin, hadisin veya icmanın inkarı ortaya çıkması gerekir. Verdiğimiz örnekleri şu şekilde daha güzel izah edebiliriz;

Zeyd, namazı terk eden insanların küfür üzere olduğu görüşünü alıyor, Amr ise namazı terk edenlerin küçük küfür işlediğini fakat dinden çıkmadığı görüşünü tercih ediyor. Bu denklemde Zeyd'in Amr'ı tekfir etmesin ümmetin de üzerinde olduğu görüşe göre caiz değildir. Bunun sebebi de Amr'ın herhangi bir nassı (ayet, hadis veya icmayı) tekzip etmemesidir. Bununla beraber ümmetin bu konuda ihtilaf içinde olmasıdır.

Bu nakillerin ardından bu konuyu şu şekilde özetleyebiliriz; Allah'ın (azze ve celle) ve Rasulü'nün, ismini zikrederek veya toplu olarak küfür üzere olduğunu belirttiklerini (Ebu Leheb, Firavun, Yahudiler, Hristiyanlar, Mecusiler, Tağutun ehli müşrikler gibi) tekfir etmeyenler onlar gibi kafir olurlar. Bununla beraber ümmetin küfründe icma ettiklerini (Allah'a azze ve celle ve Resulüne (sallallahu aleyhi ve sellem) sövenler, Kur'an'ı pisliğe atanlar gibi) tekfir etmeyenler de kafir olurlar.

Fakat ümmetin ihtilaf ettiği, meselesinin kat'i olmadığı kişileri (İslamı sabit olan ve birkaç vakit namazı tembellikten terk eden gibi) tekfir etmeyenler küfre düşmezler.

Bir Uyarı;

Burada dikkat edilmesi gereken meselelerden birisi de şudur ki; hükmün ve vakıanın cahili birbirinden ayrılmalıdır. Bu uygulanmazsa ifrat ve tefrit arasında kalınarak; ya haksız yere bir müslüman tekfir edilir ya da tekfir edilmesi vacip olan kimsenin tekfirinde durulur. Büyük küfürde hükmün cahili kafirdir fakat vakıanın cahili için aynısı söylenemez. Sözgelimi Allah'tan (azze ve celle) başkasına hakimiyeti vermek, Kur'an'ın naslarıyla sabit olan bir küfür çeşididir. Kim ki bu hükmün cahili olduğundan ötürü amelin failini tekfir etmezse küfre düşmüş olur. Vakıanın cahili ise, hükmü bilir ve failine de hükmü tatbik eder lakin failin ameli yaptığından cahildir. Bu kimse tekfir edilmez.

Bizler şu şekilde örneklendirebiliriz. Zeyd ve Amr kişilerinin ortak tanıdığı bir Bekir olduğunu ve üçünün de islam üzere olduğunu tasavvur edersek şöyle bir şekilde tanımlayabiliriz;

Bekir, Allah'a (azze ve celle) büyük şirkle şirk koşuyor. Zeyd, Bekir'in durumuna şahitlik ediyor. Tebeyyün ediyor ki gerçekten de Bekir o şirk amelini işlemiş.

Tekfirin önündeki ikrah, hata gibi engeller de kalktığı halde Zeyd, Bekir'i tekfir etmiyor ya da onun tekfirinde şüphe ederek duraksıyor. Bu yaptığı, kat'i bir küfürdür. Allah (azze ve celle), Bekir'in yaptığı amel hakkında hangi ayetlerini nazil etmişse, Zeyd hepsini tekzip etmiş ve küfre düşmüştür. Onun küfründe zerre kadar şüphe yoktur.

Bununla beraber bu olay Amr'a taşınıp da Bekir'in hükmü ona sorulduğunda; aynı Zeyd'in verdiği gibi bir cevap veriyor. Bekir'i tekfir etmediğini ve şüphesi olduğu için tekfirinde duraksadığını belirtiyor. Bunun (şüphesinin ve duraksamasının) sebebi sorulduğunda ise Bekir'in o ameli yapıp yapmadığından şüphe ediyor. Ve onunla konuşulmadan tekfir edilemeyeceğini; bununla beraber eğer ki Bekir gerçekten o ameli yapmışsa küfre girdiğini savunuyor. Bu vakıanın cahilidir. Bu kimse tekfir edilmez veya da zikredilen bu kaide burada tatbik edilmez.

Allah (azze ve celle) en doğrusunu bilendir.

BU KAİDENİN VAKIAMIZDAKİ YERİ NERESİDİR?

Konuşulan meselelerde önemli olan nokta, kaideyi vakıada tatbik etmektir. Rabbimiz hükmü okuyup vakıada amel etmeyenler hakkında şöyle buyuruyor;

مَثَلُ الَّذِينَ حُمِّلُوا التَّوْرٰيةَ ثُمَّ لَمْ يَحْمِلُوهَا كَمَثَلِ الْحِمَارِ يَحْمِلُ اَسْفَارًاۜ بِئْسَ مَثَلُ
َالْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِ اللّٰهِۜ وَاللّٰهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظّٰلِمِين

Tevrât'la yükümlü kılındıkları hâlde onun gereklerini yerine getirmeyenlerin misali, koca koca kitapları yüklenen (fakat içinde yazanları anlamayan ve/veya yaşamayan) eşeğin misali gibidir.

Allah'ın (azze ve celle) ayetlerini yalanlayan bir topluluğun misali ne kötüdür. Allah (azze ve celle), zalimler topluluğuna hidayet etmez.[55]

Onlar kitaplar okur, ilim öğrenir fakat onunla amel etmezlerdi. Peki biz bugün bu risaleyi okur sonra bu nakillere göz kapatarak yüz çevirirsek ve vakıada amel etmezsek onlarla ne farkımız kalır? Şüphesiz bir farkımız kalmaz.

[55] (Cuma/5)

Buraya kadar aktardığımız nakiller genel itibariyle eski vakıaların nakilleriydi. Kimi zaman Kur'an mahluk meselesi ile alakalı, kimi zaman namazın terkiyle alakalı, kimi zaman da Yahudi ve Hristiyanlar'ı tekfir etmeyenlerle alakalı nakiller okuduk.

Lakin bugün herkes tarafından maruftur ki, bu meseleler bizim vakıamızda yeri olmayan meselelerdir. Bizler de bu nakilleri, kaidenin sınırlarını fehmetmek amacıyla sıraladık.

Ey buraya kadar azimle okuyan kardeşim! Bu kaidenin sınırlarını, tatbik edilmesinin caiz olduğu ve olmadığı durumları fehmettiysen artık vakıamızda bu kaide nerelerde kullanılıyor veya da nerelerde kullanılması gerekirken insanlar tatbik etmekten kaçıyor bunları fehmetmen gerekir.

Bugün yaşadığın vakıada; çevrendeki insanlara bak! Yahudilerden veya Hristiyanlardan mı oluşuyor ki; biz bu kaideyi yalnızca onları tekfir etmeyenler üzerinden anlatalım?

Veya da bugün ateistlere veya mecusilere müslüman diyen mi var ki kaideyi bu mesele üzerinden anlatalım?

Çevrendeki insanların çoğu tağutu reddetmemiş insanlar.

Ve bu insanlar sahte ilahları olan tağutlara her dönemi geldiğinde gerek vekaletname (oy) vermekle, gerek onlardan hüküm talep etmekle, gerekse de onlara askerlik yapmakla ibadet ediyorlar. Bunların şirk üzere olduğunda iki akıl sahibi ihtilaf etmez. Fakat başta da zikrettiğimiz üzere her dönem aramıza fitne atılıyor. Bugünün fitnesi de şudur ki; hayatında şirk olmayan ve bununla beraber şirk ehlinin tekfirinde duraksayan insanların hükmü.

Bizim nezdimizde bunların kafir olduğunda zerre şüphe yoktur. Fakat üzülerek şahitlik ediyoruz ki, insanların önünde kendisini öncü diye tanıtan bazı bel'amların eliyle bu mesele sanki ümmette muteber ihtilafmış gibi aktarılmaya başlandı. Ve bu sebeptendir ki, kendisini tevhide nispet eden bazı topluluklar da bu sebepten duraksadı.

Burada siyahla beyazın, üçgenle dörtgenin bir arada olamayacağı kadar çelişkili olan mesele şudur ki; bu kimselerin tekfirinde duraksayan veya da şüphe edenlere soracak olursan; onların, tağutları reddetmemek meselesini güneş kadar açık ve kat'i bir mesele olarak tanımladığını görürsün.

Bu tam anlamıyla gülünç bir durumdur. Çünkü bir sürü nakille gördük ki, kat'i meselelerde küfür amelini işleyenleri tekfir etmeyenler küfre girmişlerdir.

Bugün vakıada bu kaideyi tatbik etmesi gerekirken, bu kaideden kaçabildikçe kaçan insanlar var. Bu insanlar ki, Allah'ın (azze ve celle) küfür dediğine İslam demektedirler. Kimisi vardır ki tağutlara vekalet olarak oy verirler, kimisi var ki aralarında bir anlaşmazlıkta tağutlardan hüküm talep ederler.

Kimileri de var ki tağutlara askerlik yapar ve dönemi geldiği zaman da çocuklarını tağutların eline verir ki; çocuklarını da kendisinin üzerinde olduğu şirk dini üzerine yetiştirsinler.

Sakın ha bu konuda hata etme kardeşim! Bu insanların müstakil şirkleri ve küfürleri, az önce saydığımız oy, okul askerlik değildir!
Bu insanların başlıca şirkleri Allah (azze ve celle) ile beraber bir ilah edinmeleridir. Tağutlara ibadet etmeleridir. Kısacası müslüman olmak için gereken ilk şartı yerine getirmeyip tağutları reddetmemektir. Az önce saydığımız oy, okul, askerlik ve mahkeme gibi ameller ise yalnızca kafirlerin küfürlerini arttırdığı ibadetleridir.

Tağutu reddetmeyen müşrikler oy kullanmayı bıraksa da, tağutlardan hüküm talep etmese de, çocuklarını onlara teslim etmeyip onların yolunda askerlik yapmasa da müşriklerdir. Başta tağutu reddedecek, (terk, buğz ve tekfir) sonrasında ise tağuta yapılan ibadetlerden ictinab edecek ki, onlara İslam ismini verelim. O yüzden insanları 'Bunlar oy kullananı tekfir etmiyor' diye isimlendirmek yerine 'Bunlar tağutu reddetmeyeni tekfir etmiyor' olarak isimlendirmek şüphesiz ki daha hayırlı olacaktır.

Konumuza geri dönecek olursak, tağutu reddetmemiş bu müşrik halkı tekfir etmeyen onlardan daha şiddetli kafirlerdir.

فَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا اَوْ كَذَّبَ بِاٰيٰتِهٖۗ اِنَّهٗ لَا يُفْلِحُ الْمُجْرِمُوْنَ

Allah'a (azze ve celle), yalan uydurarak iftira eden veya O'nun ayetlerini yalanlayandan daha zalim kim olabilir? Şüphesiz ki suçlu günahkârlar kurtuluşa ermezler.[56]

Şüphesiz ki Allah'ın (azze ve celle) ayetlerini yalanlayanlardan daha zalimi yoktur.

---

[56] (Yunus/17)

Vakıamızda, bu kaide sebebiyle küfre düşenlerin başında Allah'ın (azze ve celle) tekfir ettiğini tekfir etmeyenler geliyor. Yaşadığımız vakıada, tekfir edilmediği takdirde küfre düşülen grupları şu şekilde sıralayabiliriz;

1. **Helal/haram belirleyen tağutlar (yöneticiler**)

Tağut kelimesi lügatta haddi/sınırı aşan manasına gelmektedir.
Şüphesiz ki aşılan sınırların en şiddetlisi de Allah'ın (azze ve celle) sınırlarıdır. Kim ki haddini aşmışsa, kanun koyma yetkisini kendisinde görmüşse o tağut ismini almıştır. Tağutların kafir olmaları bir yana, bir de Allah (azze ve celle); onların reddini/tekfirini dinin aslı ve girişi olarak belirtmiştir.

لَٓا اِكْرَاهَ فِي الدِّينِ قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَيِّ فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِنْ بِاللهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقٰىٓ لَا انْفِصَامَ لَهَا ۗ وَاللهُ سَمِيعٌ عَلِيم

Dinde zorlama yoktur. Rüşd/Hak, batıldan (kesin bir biçimde) ayrılmıştır. Her kim (reddetmek, tekfir etmek, teberrî etmek suretiyle) tağutu inkâr eder ve Allah'a (azze ve celle) iman ederse kopması olmayan sapasağlam kulp (olan Kelime-i Tevhid'e) tutunmuş (ve İslam dinine girmiş) olur. Allah (azze ve celle), (işiten ve dualara icabet eden) Semî' ve (her şeyi bilen) Alîm'dir.[57]

[57] (Bakara/256)

Allah (azze ve celle), tağutların tekfirini ve reddini bizlere dine giriş şartı koşmuş ise bizler bugün kalkıp nasıl başımızdaki tağutların kafir mi müslüman mı olduklarını tartışabiliriz? Allah'a (azze ve celle) sığınırız.

وَالَّذِينَ اجْتَنَبُوا الطَّاغُوتَ اَنْ يَعْبُدُوهَا وَاَنَابُوا اِلَى اللهِ لَهُمُ الْبُشْرٰىۚ فَبَشِّرْ عِبَادِۙ

Tağuta kulluk etmekten kaçınıp Allah'a (azze ve celle) yönelenlere müjde vardır. Kullarımı müjdele.[58]

Allah (azze ve celle), tağutu kendisine kulluk edinilen olarak tanımladı. Bu da şüphesiz ki kendisini ilah olarak addetmektir. Rızık verdiğini, yarattığını veya da hüküm koyduğunu iddia eden kim varsa tağutlaşmış ve tekfiri üzerimize vacip olmuştur.

Bu konuyu en iyi özetleyenlerden birisi İmam İbn Kayyım rahîmehullâhtır.

الطاغوت كل ماتجاوز به العبد حده من معبود أو متبوع أو مطاع فطاغوت كل قوم من يتحاكمون إليه غير الله ورسوله أو يعبدونه من دون الله أو يتبعونه على غير بصيرة من الله أو يطيعونه فيما لا يعلمون أنه طاعة لله فهذه طواغيت العالم إذا تأملتها وتأملت أحوال الناس معها

[58] (Zümer/17)

رأيت أكثرهم انصرفوا عن عبادة الله إلى عبادة الطاغوت وعن التحاكم إلى الله وإلى الرسول إلى التحاكم إلى الطاغوت وعن طاعته ومتابعة رسوله إلى طاعة الطاغوت ومتابعته

Tağut, kulun onunla haddini aştığı her şeydir: ister mabud (kendisine ibadet edilen), ister tâbi olunan, ister itaat edilen olsun.

Her kavmin tağutu; Allah (azze ve celle) ve Resûlü dışında kendisine muhakeme oldukları kimse,
Allah'tan (azze ve celle) başka ibadet ettikleri şey,
Allah'tan (azze ve celle) bir delil üzere olmadan peşinden gittikleri kimse
veya Allah'a (azze ve celle) itaat olduğunu bilmedikleri hususlarda kendisine itaat ettikleri kimsedir.

İşte bunlar âlemin tağutlarıdır.
Onları ve insanların onlarla olan hâllerini düşündüğünde görürsün ki insanların çoğu Allah'a (azze ve celle) ibadetten tağuta ibadete yönelmiş, Allah (azze ve celle) ve Resûlüne muhakemeden tağuta muhakemeye yönelmiş, Allah'a (azze ve celle) itaat ve Resûlüne tâbi olmaktan tağuta itaate ve ona tâbi olmaya yönelmiştir.[59]

---

[59] (İ'lâmü'l-Muvakkı'în 1/85)

Bu ayetlere binaen deriz ki; kim ki bu vakıada başımızda yönetici konumunda bulunan tağutları tekfir etmezse, onların küfründe şüphe ederse veya da yollarını doğrularsa ümmetin icması ile kafir olmuştur. Ne tür te'vili olurlarsa olsun, o te'vil kişiyi küfür bataklığından kurtarmaz.

2. Tağutlara kulluk yapan müşrikler;

İlk meseleden daha açık bir mesele varsa, o da tağutlara ibadet edenlerin müşrik olduğudur. Kur'an başından sonuna kadar Allah (azze ve celle) ile beraber başka ilah edinmeyin emrini bizlere aktarıyor.

2.1. Bugün vakıamızda tağutlara 'halife' gözüyle bakan müşrikler, onlara her seçim dönemi geldiğinde vekalet (oy) verme suretiyle ibadetlerini yapıyorlar. Helal/haram koyma konusunda ise kim tağutlara yetki veriyorsa, onlara itaat ediyorsa bu Kur'an ve sünnetin bize gösterdiği bir küfür çeşididir.

İbn Kesir rahîmehullâh Tevbe suresi 31.ayetinin tefsirinde bize şu rivayeti naklediyor;

رَوَى الْإِمَامُ أَحْمَدُ، وَالتِّرْمِذِيُّ، وَابْنُ جَرِيرٍ مِنْ طُرُقٍ، عَنْ عَدِيِّ بْنِ حَاتِمٍ، رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، أَنَّهُ لَمَّا بَلَغَتْهُ دَعْوَةُ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ فرَّ إِلَى الشَّامِ، وَكَانَ قَدْ تَنَصَّرَ فِي الْجَاهِلِيَّةِ، فَأُسِرَتْ أُخْتُهُ وَجَمَاعَةٌ مِنْ قَوْمِهِ، ثمَّ منَّ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ عَلَى أُخْتِهِ وَأَعْطَاهَا، فَرَجَعَتْ إِلَى أَخِيهَا، ورَغَّبته فِي الْإِسْلَامِ وَفِي الْقُدُومِ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ ﷺ، فَقَدِمَ عَدِيّ الْمَدِينَةَ، وَكَانَ رَئِيسًا فِي قَوْمِهِ طَيِّئٍ، وَأَبُوهُ حَاتِمٌ الطَّائِيُّ الْمَشْهُورُ بِالْكَرَمِ، فتحدَّث النَّاسُ بِقُدُومِهِ، فَدَخَلَ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ ﷺ وَفِي عُنُقِ عَدِيّ صَلِيبٌ مِنْ فِضَّةٍ، فَقَرَأَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ هَذِهِ الْآيَةَ: ﴿اتَّخَذُوا أَحْبَارَهُمْ وَرُهْبَانَهُمْ أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ قَالَ: فَقُلْتُ: إِنَّهُمْ لَمْ يَعْبُدُوهُمْ. فَقَالَ: "بَلَى، إِنَّهُمْ حَرَّمُوا عَلَيْهِمُ الْحَلَالَ، وَأَحَلُّوا[٦] لَهُمُ الْحَرَامَ، فَاتَّبَعُوهُمْ، فَذَلِكَ عِبَادَتُهُمْ إِيَّاهُمْ". وَقَالَ[٧] رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: "يَا عَدِيُّ، مَا تَقُولُ؟ أَيُفِرّك[٨] أَنْ يُقَالَ: اللَّهُ أَكْبَرُ؟ فَهَلْ تَعْلَمُ شَيْئًا أَكْبَرَ مِنَ اللَّهِ؟ مَا يُفرك؟ أَيُفِرُّكَ أَنْ يُقَالَ[٩] لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ؟ فَهَلْ تَعْلَمُ مِنْ إِلَهٍ إِلَّا اللَّهُ"؟ ثُمَّ دَعَاهُ إِلَى الْإِسْلَامِ فَأَسْلَمَ، وَشَهِدَ شَهَادَةَ الْحَقِّ، قَالَ: فَلَقَدْ رأيتُ وَجْهَهُ اسْتَبْشَرَ ثُمَّ قَالَ: "إِنَّ الْيَهُودَ مَغْضُوبٌ عَلَيْهِمْ، وَالنَّصَارَى ضَالُّونَ"[١٠]

وَهَكَذَا قَالَ حُذَيْفَةُ بْنُ الْيَمَانِ، وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبَّاسٍ، وَغَيْرُهُمَا فِي تَفْسِيرِ: ﴿اتَّخَذُوا أَحْبَارَهُمْ وَرُهْبَانَهُمْ أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ إِنَّهُمُ اتَّبَعُوهُمْ فِيمَا حَلَّلُوا وَحَرَّمُوا.

Adî b. Hâtim'den (radıyallahu anh) çeşitli yollarla **İmam Ahmed b. Hanbel**, **Tirmizî** ve **İbn Cerîr et-Taberî** rivayet etmiştir:

Resûlullah ﷺ'in daveti Adî b. Hâtim'e ulaşınca Şam'a kaçtı. Cahiliye döneminde Hristiyan olmuştu. Bu sırada kız kardeşi ve kavminden bazı kişiler esir alındı.

Sonra **Muhammed** ﷺ onun kız kardeşine iyilik yaptı, onu serbest bıraktı ve ona ihsanda bulundu.

Kız kardeşi kardeşinin yanına döndü ve onu İslam'a girmeye ve Resûlullah'ın yanına gitmeye teşvik etti.

Adî Medine'ye geldi. O, Tayy kabilesinde reis konumundaydı. Babası da cömertliğiyle meşhur Hâtim et-Tâî idi. İnsanlar onun gelişini konuşmaya başladı.

Adî, boynunda gümüşten bir haç olduğu halde Resûlullah'ın huzuruna girdi. Bunun üzerine Resûlullah ﷺ şu ayeti okudu:

"Onlar, Allah'ı (azze ve celle) bırakıp bilginlerini ve rahiplerini rabler edindiler." (Tevbe 31)

Adî dedi ki:
— Onlar (bilgin ve rahiplerine) ibadet etmiyorlardı.

Resûlullah ﷺ şöyle buyurdu:
— **Evet ediyorlardı.** Onlar helali haram, haramı helal kıldılar; halk da onlara uydu. İşte bu, onların o bilgin ve rahiplere ibadet etmeleridir.

Sonra Resûlullah ﷺ şöyle buyurdu:
— Ey Adî! Ne dersin? "Allahu ekber" denilmesinden mi kaçıyorsun? Allah'tan (azze ve celle) daha büyük bir şey biliyor musun?
— "Lâ ilâhe illallah" denilmesinden mi kaçıyorsun? Allah'tan (azze ve celle) başka ilah biliyor musun?

Sonra onu İslam'a davet etti. Adî Müslüman oldu ve hak şehadetini getirdi. Adî şöyle dedi:
— Onun yüzünün sevindiğini gördüm.

Sonra şöyle buyurdu:
"Yahudiler gazaba uğramıştır, Hristiyanlar ise sapıtmıştır."
Aynı şekilde **Huzeyfe b. Yemân**, **Abdullah b. Abbas** ve diğerleri de
"Onlar bilginlerini ve rahiplerini Allah'tan (azze ve celle) başka rabler edindiler"
ayetinin tefsirinde şöyle demişlerdir:

Onlar, bilgin ve rahiplerinin helal kıldığını helal, haram kıldığını haram sayarak onlara uydular. İşte onları rab edinmeleri buydu.[60]

Görüyor musun kardeşim? Helal haram koyanlara itaatin aslında onlara ibadet olduğunu! Zaten Rabbimiz bunu ayetinde de zikretmişti;

[60] (Tefsiru İbn Kesir, Tevbe 31.Ayet Tefsiri)

اِنِ الْحُكْمُ اِلَّا لِلّٰهِ اَمَرَ اَلَّا تَعْبُدُوا اِلَّا اِيَّاهُ ذٰلِكَ الدِّيْنُ الْقَيِّمُ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُون

Hüküm yalnızca Allah'ındır. O, kendisinden başkasına kulluk/ibadet etmemenizi emretmiştir. İşte dosdoğru din budur. Fakat insanların çoğu bilmezler."[61]

Allah (azze ve celle), hükmün kendisine ait olduğunu belirttikten sonra, yalnızca kendisine ibadeti emrettiğini söyledi.

Çünkü hükmü (helal/haram belirleme yetkisini) Allah'tan (azze ve celle) başkasına vermek onlara ibadet etmekten gayrısı değildir. Sadece bu ayet değil, En'am suresindeki ayet de delildir ki müşriklere helal/haram koyma konusunda itaat etmek şirk amelidir.

Sahabeler kendi kestikleri yiyip yüksekten düşüp ölen leşi yemedikleri zaman bazı müşrikler dediler ki; ''Sizler kendi kesitklerinizi yiyorsunuz,
Allah'ın (azze ve celle) altın kılıcıyla kestiği (öldürdüğü) hayvanları yemiyorsunuz' Buna binaen Allah (azze ve celle) ayet indirdi;

وَلَا تَأْكُلُوا مِمَّا لَمْ يُذْكَرِ اسْمُ اللهِ عَلَيْهِ وَاِنَّهُ لَفِسْقٌ وَاِنَّ الشَّيَاطِيْنَ لَيُوحُونَ اِلٰٓى اَوْلِيَائِهِمْ لِيُجَادِلُوكُمْ وَاِنْ اَطَعْتُمُوهُمْ اِنَّكُمْ لَمُشْرِكُون

61 (Yusuf/40)

Allah'ın (azze ve celle) adının anılmadığı (hayvanlardan) yemeyin. (Çünkü) o, kesin bir fısktır. Şüphesiz ki şeytanlar, sizinle tartışmaları için dostlarına (böylesi şüpheleri) vahyeder/fısıldar. Şayet onlara itaat edip (leş hayvanların helal olduğuna ve yenilebileceğine inanırsanız) hiç şüphesiz müşriklerden olursunuz.[62]

Sübhanallah! Helal/haram koyma konusunda sınırların ne kadar hassas olduğuna bak! Müşrikler bir şüphe getirdi, kim de bu şüpheye itaat eder de haram olan etleri helal zannederse kafir olur.

Peki bugünü düşün kardeşim!

İçkinin fabrikalaştırıldığı, zina evlerinin açıldığı, bankaların devlet adına faiz dağıttığı ve kumarhanelerin sistem eliyle yapıldığı bugünü düşün! Bu insanlara itaat edenler nasıl islam üzere kalabilirler? Şüphesiz ki bu insanlar birden fazla ilaha ibadet eden müşriklerdir. Kim de bugün vekalet (oy) verme suretiyle tağutlara itaat eden müşrikleri tekfir etmiyorsa ayetleri yalanlamış bir kafirdir. Bu konuda da hiçbir şüphe yoktur.

2.2. Bugün vakıamız bize, arasındaki ihtilafı tağutlara götürerek onlardan hüküm talep eden müşrikleri gösteriyor. Bu ümmetin icmasıyla küfürdür. İbn Kesir rahîmehullâhın icmasını öncesinde aktarmıştık.

[62] (En'am/121)

Ve bu icmanın sebebi Allah (azze ve celle) bizden, ihtilafımızı yalnızca Kur'an ve sünnete götürmemizi istiyor;

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا اَطِيعُوا اللهَ وَاَطِيعُوا الرَّسُولَ وَاُولِي الْاَمْرِ مِنْكُمْۚ فَاِنْ تَنَازَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ اِلَى اللهِ وَالرَّسُولِ اِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِۜ ذٰلِكَ خَيْرٌ وَاَحْسَنُ تَأْوِيلًا

Ey iman edenler! Allah'a (azze ve celle) itaat edin, Resûl'e itaat edin. Sizden olan (Müslim/şirki terk ederek tevhidle Allah'a azze ve celle yönelen) yöneticilere de (itaat edin). Herhangi bir konuda anlaşmazlığa düşerseniz, şayet Allah'a (azze ve celle) ve Ahiret Günü'ne iman ediyorsanız (o meseleyi çözmek için) Allah'a (azze ve celle) ve Resûl'e götürün. Bu, daha hayırlı ve sonuç bakımından daha güzeldir.[63]

Peki ihtilafını Allah (azze ve celle) ve Resulü'ne (sallallahu aleyhi ve sellem) götürmezsen ne olur? İmanın sadece zandan ibaret olur. Bu ameli yapan (tağuta muhakeme olan) kişinin iman üzere olmadığı, imanının ise yalnızca zandan ibaret olduğu Kur'an ayetleriyle sabittir;

[63] (Nisa/59)

اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ اَنَّهُمْ اٰمَنُوا بِمَٓا اُنْزِلَ اِلَيْكَ وَمَٓا اُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ يُرِيدُونَ اَنْ يَتَحَاكَمُٓوا اِلَى الطَّاغُوتِ وَقَدْ اُمِرُٓوا اَنْ يَكْفُرُوا بِهٖ وَيُرِيدُ الشَّيْطَانُ اَنْ يُضِلَّهُمْ ضَلَالًا بَعِيدًا

Sana indirilene (Kur'ân'a) ve senden önce indirilenlere (Kitaplara) iman ettiğini zannedenleri görmedin mi? İnkâr etmekle emrolundukları hâlde tağuta muhakeme olmak istiyorlar. Şeytan onları (hakka geri dönüşü zor) uzak bir saptırmayla saptırmak ister.[64]

Tağutlara muhakeme olan kimseleri tekfir etmeyen veya onların küfürlerinde şüphe eden de onlar gibi kafirdir. Bu konuda da herhangi bir muteber tevil yoktur; çünkü bu mesele ümmetin icma ettiği bir meseledir. Ümmetin icma ettiği kat'i bir mesele de tevili kabul etmez. O sebeptendir ki; bugün birileri derse ki 'biz tağuta muhakeme amelini küfür görürüz ama her gideni tekfir etmeyiz' ve buna da şu şekilde teviller getirilerse;

- 'Alimlerden de darul küfürde hakkını aramaya cevaz verenler var'
- 'Nisa 60 Medine'de nazil olmuş, biz Mekke'deyiz.'

- 'Müslümanın tekfiri bana düşmez'

---

64 (Nisa/60)

- 'Zulmü üzerinden kaldırmak için gidenlerin tekfiri diğerleriyle aynı değildir'

Biz deriz ki; bu teviller küfrü arttıran tevillerden başkası değildir.

فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّى يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا فِي أَنْفُسِهِمْ حَرَجًا مِمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا

Hayır! Rabbine andolsun ki aralarında çıkan anlaşmazlıklarda seni hakem tayin edip verdiğin hükme içlerinde hiçbir sıkıntı duymadan ve tam bir teslimiyetle teslim olmadıkça iman etmiş olmazlar.[65]

Senin Rabbin mutlak şekilde kendisinden başkasına hüküm talebinde bulunanlara 'Rabbine andolsun ki iman etmiş olmazlar' dediği halde sen Rabbine dinini öğretircesine nasıl onlara islam hükmü verirsin?

Bu teviller batıl olmakla beraber bu kaidenin tatbikinin önünde engel olamaz. Tevili ve mazereti ne olursa olsun, Allah'tan (azze ve celle) başkasından hüküm talep edenlere küfür hükmü vermeyenler de kafirdir. Velev ki amele şirk hükmü versin, bu yine onu mazur kılmayacaktır. Bizim üzerimize düşen, amel ile beraber ameli yapan faile de şirk hükmünü tatbik etmektir.

[65] (Nisa/65)

2.3. Tağutun ehlinden bir grup da var ki, dönemleri geldikleri zaman sistemlerini ve hududlarını muhafaza etmek adına gidip askerliklerini yaparlar.

Tağutun askeri olmaya rıza gösterir, gidip o uğurda elinden ne geliyorsa fazlasıyla yapar. Askeriyeye ilk gittiğinde saygı içerisinde durarak baş tağutun ilke ve inkılaplarını koruyacağına şerefi ve namusu üzerine yemin eder. Vatanın namusunu koruyacağım niyetiyle gider lakin oradaki kibirli komutanın ailevi değerlerine sövmesinden ötürü, kendi annesinin bacısının namusunu dahi koruyamaz. Tağutun bayrağını/simgesini yüceltmek için koşar, sürünür hatta yeri gelir savaşır. Buna da cihad ve ölüsüne de şehit ismini verir. Halbuki Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurmuştu;

Resûlullah ﷺ'e bir adam geldi ve şöyle dedi:
- Bir adam ganimet için savaşır, biri şöhret için savaşır, biri de cesaretini göstermek için savaşır. Bunlardan hangisi Allah (azze ve celle) yolundadır?

Bunun üzerine **Muhammed** ﷺ şöyle buyurdu:

«مَنْ قَاتَلَ لِتَكُونَ كَلِمَةُ اللَّهِ هِيَ العُلْيَا فَهُوَ فِي سَبِيلِ اللَّه»
"Kim Allah'ın (azze ve celle) kelimesi en yüce olsun diye savaşırsa, işte o Allah (azze ve celle) yolundadır."[66]

Bu kadar küfür ve şirk amelini, sözünü veya da fikrini taşıyan birisine nasıl olur da müslüman hükmü verilir? Evet! İrca akidesi içimize (!) o kadar yerleşti ki, bu amelleri yapanları dahi mazur görenler oldu. Allah (azze ve celle), buyurdu ki;

اَلَّذِيْنَ اٰمَنُوْا يُقَاتِلُوْنَ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِۚ وَالَّذِيْنَ كَفَرُوْا يُقَاتِلُوْنَ فِيْ سَبِيْلِ الطَّاغُوْتِ فَقَاتِلُوْٓا اَوْلِيَاۤءَ الشَّيْطٰنِۚ اِنَّ كَيْدَ الشَّيْطٰنِ كَانَ ضَعِيْفًا

İman edenler Allah (azze ve celle) yolunda savaşırlar. Kâfirler ise tağutun yolunda savaşırlar. (Öyleyse) şeytanın dostlarıyla savaşın. Şüphesiz ki şeytanın hilesi pek zayıftır.[67]

Bununla beraber Allah (azze ve celle), 'cahilleri mazurdur' şüphesine ayetlerle cevap vermiştir;

---

66 (Buhari, Kitabu'l Cihad 2810)

67 (Nisa/76)

فَالْتَقَطَهُۥٓ اٰلُ فِرْعَوْنَ لِيَكُونَ لَهُمْ عَدُوًّا وَحَزَنًاۗ اِنَّ فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَجُنُودَهُمَا كَانُوا خَاطِـِٕيْنَ

Firavun ve ailesi, (ileride) kendilerine düşmanlık edip üzüntü sebebi olacak (bebeği) aldılar/sahiplendiler. Şüphesiz ki Firavun, Haman ve ikisinin askerleri hatalıydılar.[68]

فَاَخَذْنٰهُ وَجُنُودَهٗ فَنَبَذْنٰهُمْ فِي الْيَمِّۚ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الظّٰلِمِيْنَ

Biz de onu ve askerlerini yakaladık ve denize fırlattık. Zalimlerin akıbetinin nasıl olduğuna bir bak![69]

Bu iki ayet, tağutlar ve ehlinin ayrılmayacağını bizlere belirtiyor. İster cahil olsun, ister bilinçli olsun şirk amelini işleyen insan ikrar altında değilse şirk ameli işlemiş bir müşriktir.

Bedir savaşında müşriklerin ordusunda bulunan ve bununla beraber islam olduğunu söyleyen Peygamberimizin amcası Abbas, yakalandığı takdirde müşrik muamelesi gördü.

---

[68] (Kasas/8)

[69] (Kasas/40)

Abbas ikrah altında olduğunu iddia etse dahi Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) o halinin Allah (azze ve celle) katında olduğunu beyan etti.

Bu nakillerin hepsi de özet olarak bize gösteriyor ki, tağutun ordusunda askerlik yapan kişi gerek kafirlerin ordusunda müslümanlara karşı bulunmasından ötürü gerek de o süreçteki küfür illetlerinden ötürü kafir olmuştur. Kim de bu toplumlara islam hükmü verirse o da küfrü imana tercih etmiş kafirlerdendir

.

3. Cehaleti mazeret gören kafirler;

Vakıada zikrettiğimiz iki gruptan ziyade, bugün kendisine İslam'a ve Tevhid'e nispet edenlere fitne olan daha büyük grup ismini zikrettiğimiz bu topluluktur. Bu insanlar ki; Allah'a (azze ve celle) şirk koşan insanları cahil oldukları için mazur sayar ve onlara müslüman hükmü verirler. Bununla beraber bazı hadisleri veya yanlış anladıkları bazı nakilleri de kendilerine delil alırlar. Bununla beraber de Allah'ın (azze ve celle) ayetlerini yalanlarlar.

Bu konuda yapılan yanlışlardan birisi de bu insanlara müslüman hükmü vermek ve bununla beraber onları 'tağutu reddetmiş fakat cehaleti mazeret görüyor' olarak tanımlamaktır.

Bu insanlar hiç İslam olmamış insanlardır. Çünkü İslam olmak için tağutu reddetmek gereklidir. Tağutun reddinin de bazı şartları vardır. Nasıl ki la ilahe illallah diyen birisi aynı zamanda İsa Aleyhisselam'a Allah'ın (azze ve celle) oğlu dediğinde sözü sahih olmuyorsa; aynı bu şekilde de tağutu reddetmek de sadece söylemle olacak bir şey değildir.

Bir insan tağutun ehlini tekfir etmeden dilediği kadar söylem olarak söylesin, tağutu reddetmiş değildir.

Bu konuda Şeyh Muhammed bin Abdulvehhab rahîmehullâh şunları söylemiştir;

بسم الله الرحمن الرحيم

اعلم رحمك الله تعالى أن أول ما فرض الله على ابن آدم الكفر بالطاغوت والإيمان بالله، والدليل قوله تعالى: {وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولاً أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ} ١.

فأما صفة الكفر بالطاغوت فهو ٢ أن تعتقد بطلان عبادة غير الله، وتتركها وتبغضها، وتكفر أهلها، وتعاديهم.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın (azze ve celle) **adıyla**

Allah (azze ve celle) sana rahmet etsin; bil ki:
Allah'ın (azze ve celle) Âdemoğluna ilk farz kıldığı şey, **tağutu inkâr etmek ve Allah'a** (azze ve celle) **iman etmektir.**

Bunun delili Yüce Allah'ın (azze ve celle) şu sözüdür:

"Andolsun ki biz her ümmete:
'Allah'a (azze ve celle) kulluk edin ve tâğuttan kaçının' diye bir peygamber gönderdik."[70]

[70] (Nahl 36)

Tağutu inkâr etmenin vasfına gelince:
Bu; Allah'tan (azze ve celle) başkasına yapılan ibadetin bâtıl olduğuna inanman, onu terk etmen, ondan nefret etmen, o ibadeti yapanları tekfir etmen ve onlara düşmanlık beslemendir.[71]

Ey kardeşim! Şeyhin bu ibaresini okuduysan şunu da anlarsın ki; bu şartlardan biri dahi düşerse kişinin 'tağutu reddettim' lafzı boşa düşer ve geçersiz olmuş olur.

Kim ki 'tağutu reddettim' diyor ve lakin ona ibadet edenleri tekfir etmiyorsa o sözünde sadıklardan değil aksine kaziplerdendir.

Nasıl ki Hristiyan kişi 'ben müslüman oldum lakin hristiyanları tekfir edemem' dediğinde İslam'a girmiş olmuyor, Hinduizm dinine bağlı olan kişi 'ben müslüman oldum' ama ineğe tapanların tekfirinde şüphem var' dediğinde müslüman olmuyor.

---

[71] (Mecmuatu Resail Sayfa 376)

Aynı şekilde şirk dini üzere olan, hayatının bir döneminde tağutlara ibadet ederek Allah'ın (azze ve celle) dini dışında bir din edinen kişiler de 'ben tağutları reddederek şirk dininden İslam dinine geçtim lakin tağutlara oy veren, onlara muhakeme olan, onların yolunda askerlik yapanları tekfir edemem.' dediğinde aynı şekilde kendisini İslam üzere zanneden müşriklerdir ve hala daha İslam olmamışlardır.

Şüphesiz ki Allah (azze ve celle), tekfirin önündeki engelleri sarih biçimde aktarmıştır. İkrah (kişiyi zorlamak) tekfirin önünde bir engeldir. Kişi silah zoruyla şirk ameli işlerse bu kişinin tekfirinden sakınılır. Çünkü Allah (azze ve celle), bu konuda mutlak ayet nazil etmiştir;

مَنْ كَفَرَ بِاللهِ مِنْ بَعْدِ إِيمَانِهِ إِلَّا مَنْ أُكْرِهَ وَقَلْبُهُ مُطْمَئِنٌّ بِالْإِيمَانِ وَلَٰكِنْ مَنْ شَرَحَ بِالْكُفْرِ صَدْرًا فَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ مِنَ اللهِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيم

Kalbi imanla mutmain olduğu hâlde (küfre) zorlananlar hariç, kim de imanından sonra kâfir olur, (kendi tercihiyle küfre saparak) küfre gönlünü açarsa, Allah'ın (azze ve celle) gazabı onların üzerinedir ve onlar için büyük bir azap vardır.[72]

[72] (Nahl/106)

Ayet açıktır, küfre zorlanan; ayetin nüzul sebebi olan Ammar bin Yasir Radıyallahu anhu gibi ailesi gözü önünde işkence altında olan kişi küfür ve şirk ameli işlerse bunlar tekfir edilenlerden müstesnadır.

Lakin ne Kur'an'da ne sünnette ne de muteber alimlerin kavillerinde cehalet gibi şirkin önünde bir engel yoktur. Hatta aksine cehalet şirkin sebebidir. Müşrikler cahildir ve cahil olduklarından ötürü müşriklerdir. Şüphesiz onlar, rablerini tanımayan insanlardır ki; rabbini tanımayan onun sınırlarını da bilmez ve onun yanına ortaklar alır.

وَلِهَذَا قَالَ الشَّافِعِيُّ (- رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ -) : لَوْ عُذِرَ الْجَاهِلُ، لِأَجْلِ جَهْلِهِ لَكَانَ الْجَهْلُ (خَيْرًا) مِنْ الْعِلْمِ (إذْ) كَانَ يَحُطُّ عَنْ الْعَبْدِ أَعْبَاءَ التَّكْلِيفِ (وَيُرِيحُ) قَلْبَهُ (مِنْ) ضُرُوبِ التَّعْنِيفِ، فَلَا (حُجَّةَ) لِلْعَبْدِ فِي جَهْلِهِ (بِالْحُكْمِ) بَعْدَ التَّبْلِيغِ (وَالتَّمْكِينِ، (لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ

Bu sebeple İmam Şâfiî (radıyallahu anh) şöyle demiştir:

"Eğer cahil, cehaleti sebebiyle mazur sayılsaydı, o zaman cehalet ilimden daha hayırlı olurdu. Çünkü cehalet, kuldan yükümlülüklerin ağırlığını düşürür ve kalbini çeşitli kınama ve azarlamalardan rahatlatırdı.

O hâlde tebliğ yapıldıktan ve imkân sağlandıktan sonra kulun, hükmü bilmemesi sebebiyle bir mazereti yoktur.

(Ta ki insanlar için peygamberlerden sonra Allah'a (azze ve celle) karşı bir hüccet kalmasın.)"

"لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ..."

"Peygamberlerden sonra insanların Allah'a (azze ve celle) karşı bir hücceti olmasın diye."[73]

Bununla beraber dinin aslında cehaletin mazeret olmadığında da icma vardır;

ولذلك لم يعذره الله بالجهل في أصول الدين إجماعا

İmam Karrafi rahîmehullâh dedi ki;

Bundan dolayı Allah (azze ve celle), dinin aslî meselelerinde cehaleti özür saymamıştır — bu konuda icmâ vardır.[74]

Cahil kişi, cehaletini giderseydi zaten Allah'a (azze ve celle) şirk koşmazdı. Şüphesiz ki ümmetin bu konuda icması vardır.

---

[73] (el Mensur fi kavaidil Fıkhiyye 2/17)

[74] (Şerhu Tengıhi'l Fusul Sayfa 439)

Necid ulemasından Şeyh Ebu Butayn rahîmehullâh hem cehaletin şirkin sebebi olduğunu, hem de ümmetin bu konudaki görüş birliğini şu şekilde izah eder;

فَنَقُولُ: كُلُّ مَنْ فَعَلَ اليَوْمَ ذَلِكَ عِنْدَ هَذِهِ المَشَاهِدِ، فَهُوَ مُشْرِكٌ كَافِرٌ بِلَا شَكٍّ، بِدَلَالَةِ الكِتَابِ وَالسُّنَّةِ وَالإِجْمَاعِ؛ وَنَحْنُ نَعْلَمُ أَنَّ مَنْ فَعَلَ ذَلِكَ مِمَّنْ يَنْتَسِبُ إِلَى الإِسْلَامِ، أَنَّهُ لَمْ يُوقِعْهُمْ فِي ذَلِكَ إِلَّا الجَهْلُ، فَلَوْ عَلِمُوا أَنَّ ذَلِكَ يُبَاعِدُ عَنِ اللهِ غَايَةَ الإِبْعَادِ، وَأَنَّهُ مِنَ الشِّرْكِ الَّذِي حَرَّمَهُ اللهُ، لَمْ يُقْدِمُوا عَلَيْهِ، فَكَفَّرَهُم جَمِيعُ العُلَمَاءِ، وَلَمْ يَعْذُرُوهُمْ بِالجَهْلِ، كَمَا يَقُولُ بَعْضُ الضَّالِّينَ: إِنَّ هَؤُلَاءِ مَعْذُورُونَ لِأَنَّهُمْ جُهَّالٌ.

Şöyle deriz: Bugün bu tür şeyleri bu tür türbelerin başında yapan herkes, Kitap, Sünnet ve icmâ delaletiyle şüphesiz müşrik ve kâfirdir. Biz biliyoruz ki, İslâm'a nispet edilenlerden bunu yapanları bu hâle düşüren sadece cehalettir.

Eğer bunun insanı Allah'tan (azze ve celle) en uzaklaştırıcı şey olduğunu ve Allah'ın (azze ve celle) haram kıldığı şirkten olduğunu bilselerdi, buna asla teşebbüs etmezlerdi. Bu sebeple bütün âlimler onları tekfir etmiş ve cehaletle mazur görmemiştir. Nitekim bazı sapıkların dediği gibi: "Onlar cahil oldukları için mazurdurlar" sözü bâtıldır.[75]

---

[75] (ed Duraru's Seniyye 10/404-405)

Bu nakiller bize, cehaleti mazeret görerek tağutun ehlini müslüman görenler veya da onların tekfirinde duraksayanların isabetli bir görüş sahibi olması bir yana; bilakis onların Allah'ın (azze ve celle) ayetlerini tekzip eden (yalanlayan) kafirler olduğu konusunda ışık tutuyor.
O zaman biz vakıamız gereği deriz ki; tağutun ehlinin hükmü sorulduğunda; 'onlar cahiller ben nasıl kafir diyeyim ki?' Benzeri cümlelerle onları tekfir etmeyenler kafirlerdir. Ve bu mesele ümmetin ihtilaf ettiği değil aksine icma ettiği bir meseledir. Bu konuda da müşriklerin alimleri (!) hariç ümmette ihtilaf yoktur, ki onları da bu ümmetten saymaya bin şahit gerekmektedir.

İKİNCİ KİŞİDEN SONRASINI TEKFİR ETMEK SİLSİLE TEKFİR OLUR MU?

Vakıamızda müslümanlara atılan iftiralardan birisi de 'silsile tekfir yaparak müslümanları haksız yere tekfir ediyorlar' lafzıdır. Şüphesiz bu iftiradan başka bir şey değildir. Bu konu altında; bugün müslümanlara yöneltilen itham doğru mu? Ümmette silsile tekfir var mı ve ikinci kişiden sonraki kişilerin tekfiri bid'at olur mu gibi sorulara yanıtlar arayacağız inşaallah.

Öncesinde zikretmediğimiz bir nakli zikredip konuya giriş yapmakta fayda var;

فَأَما الَّذِي يكفر فِيهِ معتزلة بَغْدَاد معتزلة الْبَصْرَة فَالْقَوْل فِي الشاك والشاك فِي الشاك وَمعنى ذَلِك أَن معتزلة بَغْدَاد وَالْبَصْرَة وَجَمِيع أهل الْقبْلَة لَا اخْتِلَاف بَينهم أَن من شكّ فِي كَافِر فَهُوَ كَافِر لِأَن الشاك فِي الْكفْر لَا إِيمَان لَهُ لِأَنَّهُ لَا يعرف كفرا من إِيمَان فَلَيْسَ بَين الْأمة كلهَا الْمُعْتَزلَة وَمن دونهم خلاف أَن الشاك فِي الْكَافِر كَافِر ثمَّ زَاد معتزلة بَغْدَاد على معتزلة الْبَصْرَة أَن الشاك فِي الشاك والشاك فِي الشاك إِلَى الْأَبَد إِلَى مَا لَا نِهَايَة لَهُ كلهم كفار وسبيلهم سَبِيل الشاك الأول وَقَالَ معتزلة الْبَصْرَة الشاك الأول كَافِر لِأَنَّهُ شكّ فِي الْكفْر والشاك الثَّانِي الَّذِي هُوَ شَاك فِي الشَّك لَيْسَ بِكَافِر بل هُوَ فَاسق لِأَنَّهُ لم يشك فِي الْكفْر إِنَّمَا شكّ فِي هَذَا الشاك أيكفر بشكه أم لَا فَلَيْسَ سَبيله فِي الْكفْر سَبِيل الشاك الأول وَكَذَلِكَ عِنْدهم الشاك فِي الشاك والشاك فِي الشاك إِلَى مَا لَا نِهَايَة لَهُ كلهم فساق إِلَّا الشاك الأول فَإِنَّهُ كَافِر

Bağdat Mu'tezilesi ile Basra Mu'tezilesi'nin birbirlerini tekfir ettikleri meseleye gelince; bu, **"şüphe eden ve şüphe edende şüphe eden"** meselesidir.

Bunun anlamı şudur:

Bağdat ve Basra Mu'tezilesi ile bütün ehl-i kıble arasında şu konuda ihtilaf yoktur:
Bir kâfir hakkında şüphe eden kimse kâfirdir.
Çünkü küfür hakkında şüphe edenin imanı yoktur; zira o, küfrü imandan ayırt edememektedir.

Ümmet içinde — Mu'tezile ve diğerleri dahil — "kâfir hakkında şüphe eden kâfirdir" hükmünde ihtilaf yoktur.

Ancak Bağdat Mu'tezilesi, Basra Mu'tezilesi'ne ilave olarak şunu söylemiştir:
Şüphe edende şüphe eden, onun hakkında şüphe eden ve bu durum sonsuza kadar böyle devam eden herkes kâfirdir. Hepsinin hükmü, ilk şüphe eden kimsenin hükmü gibidir.

Basra Mu'tezilesi ise şöyle demiştir:
İlk şüphe eden kâfirdir; çünkü küfür hakkında şüphe etmiştir.
Fakat ikinci şüphe eden — yani şüphe eden hakkında şüphe eden kimse — kâfir değildir, bilakis fâsıktır. Çünkü o küfür hakkında şüphe etmemiştir; sadece bu kişinin şüphesi sebebiyle kâfir olup olmadığında tereddüt etmiştir. Dolayısıyla onun küfür hükmü, ilk şüphe edenin hükmü gibi değildir.

Aynı şekilde onların görüşüne göre, şüphe edende şüphe eden ve bu zincir sonsuza kadar devam eden kimseler fâsıktır; sadece ilk şüphe eden kâfirdir.[76]

Bu sözler Şafii ulemasından Ebu'l Huseyn Malati el-Askalani'ye ait. İmam'ın bu nakli bizim konumuz açısından çok önemlidir.

---

[76] (Kitabu't Tenbih, Sayfa 40-41)

Burada İmam, Mu'tezile mezhebinin tekfir konusundaki usulünü aktarıyor. Lakin şu cümleye dikkat etmekte fayda var;

لَا اخْتِلَاف بَينهم أَن من شكّ فِي كَافِر فَهُوَ كَافِر لِأَن الشاك فِي الْكفْر لَا إِيمَان لَهُ لِأَنَّهُ لَا يعرف كفرا من إِيمَان

Bağdat ve Basra Mu'tezilesi ile bütün ehl-i kıble arasında şu konuda ihtilaf yoktur:
Bir kâfir hakkında şüphe eden kimse kâfirdir.
Çünkü küfür hakkında şüphe edenin imanı yoktur; zira o, küfrü imandan ayırt edememektedir.

Bu bir icmadır. Ümmet arasında kafirin küfründen şüphe edenin kafir olduğu konusunda ihtilaf yoktur. Çünkü İmam'ın dediği gibi küfürden şüphe eden iman ve küfrü birbirinden ayırt edememektedir. Bununla beraber kafirin küfrünün belirtildiği ayetleri de yalanlamıştır. Bu vakıada bununla beraber bugün müslümanlara atılan iftiralardan birisi de 'silsile tekfir' veya 'zincirleme tekfir' iftirasıdır.

Bu iftira sonucu da müslümanlara Mutezile ve Harici ismini takılıyor.

Peki ümmetin silsile tekfir ismini verdiği usül bu muydu yoksa farklı mıydı? Ebu'l Huseyn Malati rahîmehullâh yazısında bunu da bize aktarıyor;

‘’Ancak Bağdat Mu‘tezilesi, Basra Mu‘tezilesi’ne ilave olarak şunu söylemiştir:
Şüphe edende şüphe eden, onun hakkında şüphe eden ve bu durum sonsuza kadar böyle devam eden herkes kâfirdir. Hepsinin hükmü, ilk şüphe eden kimsenin hükmü gibidir.

Basra Mu‘tezilesi ise şöyle demiştir:
İlk şüphe eden kâfirdir; çünkü küfür hakkında şüphe etmiştir.
Fakat ikinci şüphe eden — yani şüphe eden hakkında şüphe eden kimse — kâfir değildir, bilakis fâsıktır. Çünkü o küfür hakkında şüphe etmemiştir; sadece bu kişinin şüphesi sebebiyle kâfir olup olmadığında tereddüt etmiştir. Dolayısıyla onun küfür hükmü, ilk şüphe edenin hükmü gibi değildir. Aynı şekilde onların görüşüne göre, şüphe edende şüphe eden ve bu zincir sonsuza kadar devam eden kimseler fâsıktır; sadece ilk şüphe eden kâfirdir.’’

Burada küfürden değil kafirden bahsediliyor. Yani bir kafirden ‘kafir mi değil mi’ diye şüphe edenler; nasıl ediyorlarsa etsinler kafirlerdir.
Onların tekfir usulü buydu. Ve buna silsile tekfir ismini veriyorlardı. Böyle bir tekfirden Allah’a (azze ve celle) sığınırız. Biz ‘Her kafire kafire demeyen kafir midir?’ Başlığında zaten açıkladık ki; bizler vakıanın cahili ile hükmün cahili arasını ayırıyoruz.

Hükmün cahili kafirdir, ki Ebu'l Huseyn'in de belirttiği gibi küfürden şüphe eden icmayla kafirdir. Lakin şahıs küfürden değil de kafirden şüpheliyse bunu ikiye ayırırız; eğer ki o küfrü işlemiş mi işlememiş mi diye şüphe ediyorsa; bu kimsenin tekfirinde durulur. Lakin küfür işlediğini bildiği halde kafir olur mu olmaz mı diye şüphe ediyorsa bu kişi kafirdir.

Bugün kendisini müslüman zanneden bazı mürcieler de derler ki; ''Bizler büyük şirkte cehaleti mazeret görenleri (toplumları ve tağutun ehlini tekfir etmeyenleri) tekfir ederiz lakin ondan sonrasına karışmayız, sonrasının tekfirini konuşmayız.''
Onlara sebebi soracak olursan da derler ki; ''İkinciden sonrası silsile tekfir olur ve bu da bid'attır.''

Biz de deriz ki; bu akide ancak saptırılmış bir itikattır. Bu kaideyi tatbik etmenin illeti ikidir; Allah'ın (azze ve celle) ayetlerini yalanlamak ve imanı küfürden ayıramamak. Peki gelin bugün vakıamızda bu görüşe sahip insanlara soralım;

Sizler tağuta muhakeme olanları tekfir etmeyenler hakkında ne düşünüyorsunuz? Sizler tağutlara velayet (oy) verenleri tekfir etmeyenleri nasıl görüyorsunuz? Sizler tağutun askerliğini yapan müşrikleri müslüman görenlere nasıl bakıyorsunuz?

Siz diyorsunuz ki; biz onları tekfir ediyoruz. Sebebi de onlar bu konuda inen ayetleri yalanlıyor.

Subhanallah! Oturup düşün kardeşim! Kur'an'da tağuta askerlik yapanlar hakkında mı daha çok ayet nazil olmuş, tağuta muhakeme olanlar hakkında mı, tağutun velileri hakkında mı yoksa Allah'ın (azze ve celle) ayetlerini yalanlayanlar hakkında mı? Bu soruya cevap vermek dahi gülünçtür; ki her birkaç sayfa çevirmende ayetleri tekzip edenler hakkında şüphesiz ki birkaç ayet okuyacaksındır.

Birileri üzerine birkaç ayet nazil olmuş tağutun ehlini tekfir etmeyince sinirlenip onu da tekfir ediyorsun. Lakin birileri de gelip Rabbinin ayetlerini inkar edenleri tekfir etmeyince sen silsile tekfir olur, bidat olur diye duraksıyorsun. Allahuekber. Bu ne acayip bir akidedir! Burada yapılan büyük hatalardan birisi de meseleyi zincir meselesi zannetmektir. Kat'i meselelerde tekfir her daim iki kişi arasındadır.

Bir örnekle açıklayalım;

Zeyd'i, Allah (azze ve celle) ile beraber başka bir sahte ilaha dua eden, ondan şefaat talep eden ve onu vasıta (vesile) kılan bir müşrik olarak düşün. Amr, Zeyd'in durumunu bildiği halde onu tekfir etmedi veya da onun küfründen şüphe etti.

Bizler deriz; Amr, Zeyd'in şirki hakkında inen ayetleri yalanladığı ve bununla beraber de iman ve şirki/küfrü birbirinden ayırt edemediği için kafir olmuştur. Artık ikisi de müstakil küfürleri ve şirkleri olan insanlardır.

Zeyd, Allah (azze ve celle) ile beraber başka bir ilah edinen bir müşrik iken; Amr da Allah'ın (azze ve celle) ayetlerini yalanlayan bir kafirdir. Bu süreçten sonra; Bekir de Amr'ın küfrünü öğrendi, O'nun ayetleri yalanladığına şahitlik etti ve buna rağmen O'nu tekfir etmedi veya da O'nun küfründen şüphe etti. Biz deriz ki Bekir de Amr ile aynı hükümdedir. İkisinin küfrü de illetleri de birdir.

Ümmetin silsile tekfirin bidat olarak isimlendirdiği kısmına gelince ise şudur ki; Bekir Amr'ın küfründe değil de küfür ameli olup olmadığında şüphe ettiğinde biz 'sen de kafirsin' deseydik bu bidat olurdu. Biz bu usulden de bu usulü tercih eden fırkalardan da beriyiz ve Allah'a (azze ve celle) sığınırız.

O zaman biz deriz ki; dinin aslında birinci kişiyi tekfir etmeyenle, yirminci kişiyi tekfir etmeyen arasında bir fark yoktur. Çünkü ikisinin de illeti ayetleri yalanlamaktır. Ve aslında her daim üzerinde ayet ve icma olan bir kafir ve onu tekfir etmeyen kişi olarak iki kişi vardır.

Bununla beraber bu mesele gündeme geldiğinde şeytanın vahyettiği insanlar hemen şu soruyu yöneltiyorlar; sizden önce ikiden sonrasını tekfir eden var mı? Bu konuda selefiniz kim?

Bizi izzetli kılıp muhaliflerimizi zelil kılan Allah'a (azze ve celle) hamdolsun ki, bu konuda selefimiz var.

Nakilleri aktarmadan önce akıl sahibi insanlar bilir ki bir konuda seleften nakil olması için selef zamanında o konunun da olması şarttır.

Sözgelimi biz diyoruz ki; demokrasi küfürdür, hakimiyeti Allah'tan (azze ve celle) alıp millete vermek ancak müşriklerin dinidir. Lakin bu konuda seleften bırakın nakilleri getirmeyi; bir harf dahi getiremeyiz. Peki bu bizim akidemizin batıllığına mı delalet eder? Allah'a (azze ve celle) sığınırız. Biz deriz ki; selef zamanında demokrasi diye bir fitne olmadığı için alimler de bunun hakkında konuşmamıştır. Konuşulmayan bir meselenin küfür olup olmadığıyla alakalı nasıl bir nakil beklenebilir ve de bu akla ne kadar uygundur?

Bununla beraber selef zamanında dinin aslını bozan kafirleri tekfir etmeyenler ne kadar vardı ki; bir de onları tekfir etmeyenlerin vakıası gerçekleşmiş olsun?

Lakin buna rağmen biz iddia ediyoruz ki; sahabe böyle vakıa yaşadığı zaman ikinci üçüncü demeden, mesele kime açılmış ve o kişi de duraksamışsa onları tekfir etmiştir. Akıl sahiplerine bir misal dahi yeterlidir;

وقال الشيخ عبد الرحمن بن حسن رحمه الله: (ثم قال: وفي السنن: "أن عبد الله بن مسعود رضي الله عنه حكم بكفر أهل مسجد في الكوفة، قال واحد: إنما مسيلمة على حق فيما قال، وسكت الباقون. فأفتى بكفرهم جميعا". فلا يأمن الإنسان أن يكون قد صدر منه كلمة كفر، أو سمعها وسكت عليها، ونحو ذلك) [الدرر السنية 258/8].

Şeyh Abdurrahman b. Hasan (rahimehullah) şöyle dedi:

"Yine dedi ki: Sünen'de (şöyle rivayet edilmiştir): Abdullah b. Mes'ûd (radıyallahu anh), Kûfe'de bir mescid halkı hakkında küfür hükmü vermiştir. Onlardan birisi: 'Musayleme söylediğinde hak üzeredir' dedi, diğerleri ise sustular. Bunun üzerine İbn Mes'ûd hepsinin küfrüne fetva verdi. Öyleyse bir insanın, ağzından bir küfür sözü çıkması veya onu işitip susması gibi bir şeyin meydana gelmesinden emin olamaz."[77]

---

[77] **(ed Duraru's Seniyye 8/258)**

Sahabeden büyük delil mi vardır? Onlardan başka razı olunan topluluk mu vardır? Gel, sünen kitaplarımızda geçen bu nakli inceleyelim! Abdullah İbn Mes'ud Radıyallahu anh bir mescide gidiyor, orada da imam, Müseyleme'yi övüyor, cemaat de sükut ediyor. İbn Mesud Radıyallahu anh ise küfe mescidinin küfrüne hükmediyor. Sahabe kaçıncıyı tekfir etti?

Müseyleme peygamberliğini ilan eden bir kafirdi. İkinci bir kişi olan imam geldi ve onu tekfir etmedi; o da kafir oldu. Üçüncü bir grup geldi; mescidin cemaati ki, onların açıktan bir küfürleri de yoktu. Sadece mescidde Müseyleme'yi tekfir etmeyen imama sükut ettiler. Sahabe ise onların küfrüne hükmetti.

Bu nakil bizlere iki yol gösteriyor; ya diyeceğiz ki sahabe de bidat işledi, ikiden sonrasının tekfiri bidattir, ki sahabeye bidat nispet etmekten ve onları aşırılıkla itham etmekten Allah'a (azze ve celle) sığınırız.

Ya da hak olan görüşü alacağız diyeceğiz ki, dinin aslı olan veya da kat'i olan meselelerde vakıa kime açılmışsa onun üzerine tekfir vaciptir, ki bu ikinci kişi de olsa yirmi beşinci kişi de olsa aynıdır. Asıl bidat bunların arasını ayırıp ümmeti fitneye sürüklemektir.

O zaman tefekkür etmemiz vacip olan bir mesele ortaya çıktı; Müseyleme fitnesinde hiç sormadan, hüccet ikame edilmiş mi edilmemiş mi diye düşünmeden tekfir ahkamını icra eden sahabe; acaba bugün yaşasaydı sabah akşam Allah'a (azze ve celle) şirk koşan bu toplumu tekfir etmeyenlere nasıl muamele yapardı?
Bir de onlar 'cehaleti mazeret gören hatalı kardeşlerimiz' diyenlere nasıl muamele yapardı? Şüphesiz ki Allah'ın (azze ve celle) dini nettir, kafir ve mü'min dışında üçüncü bir seçenek yoktur;

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ فَمِنْكُمْ كَافِرٌ وَمِنْكُمْ مُؤْمِنٌ وَاللهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِير

Sizi yaratan O'dur. İçinizden kimi kâfir kimi de mümindir. Allah (azze ve celle) yaptıklarınızı görendir.[78]

Sadece sahabede değil, onlara ihsan ile tabii olan alimlerimiz de yeri geldiği zaman bu kaideyi tatbik etmişlerdir ve ayrım yapmamışlardır.

[78] (Teğabun/2)

Şeyh Muceddid Muhammed Bin Abdulvehhab rahîmehullâh bunlara bir misaldir;

وأما قول من يقول: إن من تكلم بالشهادتين ما يجوز تكفيره، وقائل هذا القول لا بد أن يتناقض، ولا يمكنه طرد قوله، في مثل من أنكر البعث، أو شك فيه، مع إتيانه بالشهادتين، أو أنكر نبوة أحد من الأنبياء الذين سماهم الله في كتابه، أو قال الزنى حلال، أو نحو ذلك، فلا أظن يتوقف في كفر هؤلاء وأمثالهم، إلا من يكابر ويعاند.

فإن كابر وعاند، وقال: لا يضر شيء من ذلك، ولا يكفر به من أتى بالشهادتين، فلا شك في كفره، ولا كفر من شك في كفره، لأنه بقوله هذا مكذب لله ولرسوله، ولإجماع المسلمين؛ والأدلة على ذلك ظاهرة بالكتاب والسنة والإجماع.

فمن قال: إن التلفظ بالشهادتين لا يضر معهما شيء، أو قال: من أتى بالشهادتين وصلى وصام لا يجوز تكفيره، وإن عبد غير الله فهو كافر، ومن شك في كفره فهو كافر، لأن قائل هذا القول مكذب لله ورسوله، وإجماع المسلمين كما قدمنا، ونصوص الكتاب والسنة في ذلك كثيرة، مع الإجماع القطعي، الذي لا يستريب فيه من له أدنى نظر في كلام العلماء، لكن التقليد والهوى يعمي ويصم {وَمَنْ لَمْ يَجْعَلِ اللَّهُ لَهُ نُوراً فَمَا لَهُ مِنْ نُورٍ}

"Şehâdet kelimelerini söyleyen kimsenin tekfir edilmesinin caiz olmadığını söyleyenin sözüne gelince; bu görüşü savunan kimse mutlaka çelişkiye düşer, sözünü tutarlı bir şekilde sürdüremez.

Meselâ dirilişi (ba's) inkâr eden veya onda şüphe eden kimse — şehâdet getirmiş olsa bile — yahut Allah'ın (azze ve celle) kitabında ismini zikrettiği peygamberlerden birinin nübüvvetini inkâr eden kimse, yahut zinanın helâl olduğunu söyleyen kimse ve benzeri durumlar hakkında ne diyecektir?
Zannımca, kibir ve inat dışında hiç kimse bunların ve benzerlerinin küfründe tereddüt etmez.

Eğer kibirlenir ve inat eder de: 'Bunlardan hiçbiri zarar vermez; şehâdet getiren kimse bunlarla kâfir olmaz' derse, onun küfründe de — onun küfründe şüphe edenin küfründe de — şüphe yoktur. Çünkü bu sözüyle Allah'ı (azze ve celle), Resûlünü ve Müslümanların icmâını yalanlamış olur. Bunun delilleri Kitap, Sünnet ve icmâ ile apaçıktır.

Dolayısıyla kim 'Şehâdet kelimelerini söylemekle birlikte hiçbir şey zarar vermez' derse; yahut 'Şehâdet getirip namaz kılan ve oruç tutan kimse tekfir edilemez; hatta Allah'tan (azze ve celle) başkasına ibadet etse bile (tekfir edilmez)' derse — böyle söyleyen kâfirdir. Onun küfründe şüphe eden de kâfirdir. Çünkü bu sözü söyleyen kimse Allah'ı (azze ve celle), Resûlünü ve Müslümanların icmâını yalanlamaktadır; nitekim daha önce açıkladık. Bu hususta Kitap ve Sünnet'ten pek çok nass vardır; ayrıca kesin bir icmâ da mevcuttur.

Âlimlerin sözlerine azıcık nazarı olan kimse bunda tereddüt etmez.

Fakat taklit ve hevâ insanı kör ve sağır eder:

'Allah (azze ve celle) kime nur vermemişse artık onun için hiçbir nur yoktur.'"[79]

Şeyhin sözlerini iyi tefekkür et! İyi tefekkür et ki meselenin özünü anla! Ortada şehadeteyni getiren, namazını kılan ve oruç tutan ve bununla beraber de hayatında şirk ve küfür amelleri olan bir insan var. Birileri de gelip diyor ki; bu kişi şehadet kelimelerini söylemiş, bununla beraber Bir de namaz kılıp oruç tutuyor. Bu insan tekfir edilmez.

İşte Şeyh rahîmehullâh'ın konuştuğu kişi bu kişi. Aynı bugün birileri Allah'tan (azze ve celle) başkasına hakimiyet vererek ona ibadet ettiğinde çıkıp 'bunların niyetleri iyi, İslam'ı istiyorlar ve de namaz kılıyorlar; yani bunlar tekfir edilmez' diyen mürcieler gibi. Bakalım İmam bunlar hakkında ne dedi;

---

[79] **(ed Duraru's Seniyye 10/250)**

فإن كابر وعاند، وقال: لا يضر شيء من ذلك، ولا يكفر به من أتى بالشهادتين، فلا شك في كفره، ولا كفر من شك في كفره، لأنه بقوله هذا مكذب لله ولرسوله، ولإجماع المسلمين؛ والأدلة على ذلك ظاهرة بالكتاب والسنة والإجماع.

Eğer kibirlenir ve inat eder de: 'Bunlardan hiçbiri zarar vermez; şehâdet getiren kimse bunlarla kâfir olmaz' derse, onun küfründe de — onun küfründe şüphe edenin küfründe de — şüphe yoktur.

Çünkü bu sözüyle Allah'ı (azze ve celle), Resûlünü ve Müslümanların icmâını yalanlamış olur. Bunun delilleri Kitap, Sünnet ve icmâ ile apaçıktır.

Şeyh bu insanların da (bizim tabirimizle ikinci kişinin) onun küfründen şüphe edenlerin de (bizim tabirimizle üçüncü kişinin) küfründe şüphe olmadığını söyledi. Ve bunu da Allah'ı (azze ve celle), Resulü'nü (sallallahu aleyhi ve sellem) ve icmayı yalanlamak olarak tanımladı. Bunun manası şudur ki, onun halini bildiği halde tekfir etmeyen de küfre girmiştir.

Gördüğünüz gibi Şeyh, bu meselede ikinci, üçüncü ve dördüncü kişi arasında bir fark olmadığını bize aktarmıştır, ki subhanallah; Şeyhin konuştuğu meseleler dirilişi inkar etmek, nübüvveti inkar etmek gibi meseleler iken bizim konuştuğumuz meseleler ise Allah'tan (azze ve celle) başkasına ibadet etme meselesidir.

Bu nakiller yeterlidir ki; kat'i meselelerde ikinci ve üçüncü ayrımı yapılmaz.
Küfür kime açılmışsa onun üzerine düşen vucubiyet tekfirdir. Eğer nasslarla sabit bir küfrü gördüğü halde tekfirden sakınan kişi ister ikinci ister ellinci olsun küfre düşmüş bir kafirdir.

Bu konuda muhaliflerimiz samimiyse Yahudilerin, Hristiyanlar ve Ebu Leheb'in tekfirinde de ikincide duraksamaları gerekmektedir. Yani onlara göre Ebu Leheb'i tekfir etmeyen bir insan da müslüman olabilir. Veya onu etmeyenin tekfirinde duraksayan da müslüman olabilir.

Veya onlara göre bir insan Yahudilerin cennete gireceğini düşünse de müslüman olabilir. Veya da onları etmeyenlerin tekfirinde duraksayanlar da müslüman olabilir. Bunlara şiddetle karşı çıkarlar. Nasıl olur? Biz onları tabii ki tekfir ediyoruz! Derler...

O zaman muhaliflerimize olması gereken şu soruyu soralım; Allah'ın (azze ve celle) kitabında, tağutu reddetmeyenlerin şirkiyle, Ebu Leheb'in küfrü arasında nasıl bir fark var? Veya da sizden önce müşriklerin şirkiyle Yahudi ve Hristiyanların küfrünü ayıran kim var? Biz önceki başlıklarda aksine üçünün de bir din olduğunu ve onlardan teberri etmedikçe de kişinin müslüman olamayacağını delil üzere ispat ettik. O zaman bu başlıkta söylenecek tek bir söz kaldı;

Yaşayan da delil üzere yaşasın, helak olan da delil üzere helak olsun…

BU KAİDE HAKKINDA NASİHAT

Değerli kardeşim! Buraya kadar okumuşsan, şüphesiz ki inancını, akideni dert ettiğin içindir. Akidesini dert edenlere de nasihat faydalıdır.

فَذَكِّرْ اِنْ نَفَعَتِ الذِّكْرٰى

Şayet fayda verecekse öğüt ver/hatırlat![80]

Nasihat fayda verdiği sürece edilir. En büyük nasihat de, kişinin İslam üzere ölmesine yönelik olan nasihattir. Bugün vakıada müslüman olmaktan zor olan bir şey varsa, o da müslüman ölmektir. Sahabenin dahi garantisinin olmadığı bir dinde, bizim imanımızı kaybetme korkusundan titrememiz gerek. Allah (azze ve celle), sahabelere hitaben şu ayeti nazil etmiştir;

وَكَيْفَ تَكْفُرُونَ وَاَنْتُمْ تُتْلٰى عَلَيْكُمْ اٰيَاتُ اللهِ وَفِيكُمْ رَسُولُهٗ وَمَنْ يَعْتَصِمْ بِاللهِ فَقَدْ هُدِيَ اِلٰى صِرَاطٍ مُسْتَقِيم

[80] (A'la/9)

Allah'ın (azze ve celle) ayetleri (sürekli) size okunuyorken ve aranızda Resûl'ü olmasına rağmen nasıl kâfir olursunuz? Her kim de Allah'a (azze ve celle) tutunursa hiç şüphesiz dosdoğru yola hidayet edilir.[81]

O topluluk ki, Allah'ın (azze ve celle) razı olduğunu beyan ettiği topluluktu. Buna rağmen ki; Rabbimiz onları küfürden sakındırdı.

Çünkü risalenin başındaki ayette de belirtildiği gibi Allah (azze ve celle), sürekli insanların arasına fitne atar ki, akidesini dert edenler ile inanç esaslarını birilerine teslim eden ayırt edilsin. Lakin bize öyle bir din tasavvuru aktarıldı ki; bugün eleştirdiğimiz ve bununla beraber tekfir ettiğimiz topluluklardan hiçbir farkımız kalmadı. Nasıl ki müşrikler dediler ki; ''La ilahe illallah diyen bir daha kafir olamaz!'' Aynı şekilde kendisini tevhide nispet eden topluluklarda da öyle bir akide ortaya çıktı ki, tağutu reddeden asla din dairesinden çıkmayacakmış gibi.
Bu inançtan Allah'a (azze ve celle) sığınırız. Sahabeden birkaç nakil yapmakta şüphesiz ki faydalar vardır;

---

81 (Ali İmran/101)

:عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ رضي الله عنهما قَال

كَانَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ أَبِي سَرْحٍ يَكْتُبُ لِرَسُولِ اللَّهِ ﷺ، فَأَزَلَّهُ الشَّيْطَانُ فَلَحِقَ بِالْكُفَّارِ، فَأَمَرَ بِهِ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ أَنْ يُقْتَلَ يَوْمَ الْفَتْحِ، فَاسْتَجَارَ لَهُ عُثْمَانُ بْنُ عَفَّانَ، فَأَجَارَهُ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ

İbn Abbâs (radıyallahu anhuma) şöyle demiştir:

"Abdullah b. Ebî Serh, Resûlullah ﷺ için (vahiy) yazardı. Şeytan onu kaydırdı (saptırdı) ve kâfirlere katıldı. Bunun üzerine Resûlullah ,ﷺ fetih günü onun öldürülmesini emretti. Osman b. Affân onun için eman (güvence) istedi; Resûlullah ﷺ de ona eman verdi (affetti)."[82]

İbn Kesir rahîmehullâh Tevbe suresinin 65 ve 66.ayetlerini tefsir ederken şunları nakletti;

وَقَالَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ وَهْبٍ: أَخْبَرَنِي هِشَامُ بْنُ سَعْدٍ، عَنْ زَيْدِ بْنِ أسلم، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ قَالَ: قَالَ رَجُلٌ في غزوة تبوك في مجلس(٣) مَا رَأَيْتُ مِثْلَ قُرائنا هَؤُلَاءِ، أرغبَ بُطُونًا، وَلَا أكذبَ أَلْسُنًا، وَلَا أَجْبَنَ عِنْدَ اللِّقَاءِ. فَقَالَ رَجُلٌ فِي الْمَسْجِدِ: كذبتَ، وَلَكِنَّكَ مُنَافِقٌ. لَأُخْبِرَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ، فَبَلَغَ ذَلِكَ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ وَنَزَلَ الْقُرْآنُ. قَالَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عُمَرَ: وَأَنَا رَأَيْتُهُ مُتَعَلِّقًا بحَقَب نَاقَةِ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ تَنكُبُه(٤) الْحِجَارَةُ(٥) وَهُوَ يَقُولُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ،

82 (Buhari, Ebu Davud)

إِنَّمَا كُنَّا نَخُوضُ وَنَلْعَبُ. وَرَسُولُ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ: ﴿أَبِاللَّهِ وَآيَاتِهِ وَرَسُولِهِ كُنْتُمْ تَسْتَهْزِئُونَ لَا تَعْتَذِرُوا قَدْ كَفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُم﴾ .

Abdullah b. Vehb dedi ki:
Bana **Hişâm b. Sa'd**, o da **Zeyd b. Eslem**, o da **Abdullah b. Ömer**'den haber verdi:

Abdullah b. Ömer dedi ki:

Tebük Gazvesi'nde bir mecliste bir adam şöyle dedi:
"Biz, şu okuyucularımız (Kur'an ehli) gibi, daha obur karınlı, daha yalancı dilli ve düşmanla karşılaşınca daha korkak kimseleri hiç görmedik."

Bunun üzerine mecliste bulunan bir adam ona dedi ki:
"Yalan söyledin! Bilakis sen bir münafıksın! Vallahi, ben bunu mutlaka Allah'ın Resûlü ﷺ'ne haber vereceğim."

Sonra bu söz Resûlullah ﷺ'e ulaştı ve **Kur'an ayeti indi.**

Abdullah b. Ömer dedi ki:
"Ben onu gördüm: Resûlullah ﷺ'ın devesinin ipine yapışmıştı; taşlar ona çarpa çarpa sürükleniyordu ve o:
'Yâ Resûlallah! Biz sadece lafa dalıyor, oyun oynuyorduk!' diyordu."

Resûlullah ﷺ ise sadece şu ayeti okuyordu:

﴿أَبِاللَّهِ وَآيَاتِهِ وَرَسُولِهِ كُنْتُمْ تَسْتَهْزِئُونَ ۝ لَا تَعْتَذِرُوا قَدْ كَفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ﴾

"Allah (azze ve celle) ile, O'nun ayetleriyle ve Resûlü ile mi alay ediyordunuz? Özür dilemeyin! İmanınızdan sonra kâfir oldunuz."[83]

عَنْ زَيْدِ بْنِ خَالِدٍ الْجُهَنِيِّ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ:
صَلَّى لَنَا رَسُولُ اللَّهِ ﷺ صَلَاةَ الصُّبْحِ بِالْحُدَيْبِيَةِ عَلَى إِثْرِ سَمَاءٍ كَانَتْ مِنَ اللَّيْلِ، فَلَمَّا انْصَرَفَ أَقْبَلَ عَلَى النَّاسِ فَقَالَ:
«هَلْ تَدْرُونَ مَاذَا قَالَ رَبُّكُمْ؟»
قَالُوا: اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ.
قَالَ: «قَالَ: أَصْبَحَ مِنْ عِبَادِي مُؤْمِنٌ بِي وَكَافِرٌ، فَأَمَّا مَنْ قَالَ: مُطِرْنَا بِفَضْلِ اللَّهِ وَرَحْمَتِهِ، فَذَلِكَ مُؤْمِنٌ بِي كَافِرٌ بِالْكَوْكَبِ، وَأَمَّا مَنْ قَالَ: مُطِرْنَا بِنَوْءِ كَذَا وَكَذَا، فَذَلِكَ كَافِرٌ بِي مُؤْمِنٌ بِالْكَوْكَبِ».

Zeyd b. Hâlid el-Cühenî (r.a.) şöyle dedi:

"Hudeybiye'de Peygamberimiz ﷺ bize sabah namazını kıldırdı. Gece yağmur yağmıştı. Namazdan sonra halka yönelerek buyurdu:

'Biliyor musunuz Rabbiniz ne dedi?'

---

83 (İbn Kesir Tevbe 65 Tefsiri)

Sahâbîler: 'Allah (azze ve celle) ve Resûlü daha iyi bilir' dediler.

Resûlullah ﷺ buyurdu ki:

'Allah (azze ve celle) buyurdu: Kullarım bu sabah mümin ve kâfir olarak sabahladılar. Kim "Allah'ın (azze ve celle) lütfu ve rahmetiyle yağmur yağdı" derse, o bana iman etmiş, yıldıza kâfir olmuştur. Kim de "filan yıldızın etkisiyle yağmur yağdı" derse, o bana kâfir olmuş, yıldıza iman etmiştir.'"[84]

Bu üç örneğe de bak kardeşim! Bu insanlar tağutu reddetmemiş miydi? Bırak tağutu reddetmeyi; bu insanlar yeri geldiği zaman tağutlarla bizatihi cihad etmiş insanlardı.
Lakin küfür ameli veya sözünü işleyip kafir oldular. Allah (azze ve celle), bu insanları dahi mazur kılmazken bugün bizleri neden ve nasıl mazur kılsın? O zaman oturup akideni araştırman; iman üzere ölmek için çabalaman, senin asli görevindir.

İmam Şatıbi'nin rahîmehullâh dediği gibi her bir bidat yanında başka bidatleri getiriyor ve bidatçilere bir kapı açıyor.

---

[84] (Buhari, Kitabu'l İstiska; Muslim, Kitabu'l İman)

Ümmette şirk ehline olduğu ismi vermeyen bidatçi kafirler belki de bir avuçtu. Lakin asrımızın başında bazı bidatçiler, müşrikleri razı etmek adına; onları islam göstermek amacıyla onlara çeşitli mazeretler getirdiler. Onlar bir bidat çıkardı ve çıkardıkları bidat ile küfre girdiler.

Elhamdulillah ki, inancını birilerine teslim etmeyen müslümanlar dediler ki, şirk ehlini tekfir etmeyenler; Allah'ın (azze ve celle) ayetlerini yalanlamış kafirlerdir.

Lakin İmam'ın dediği gibi, bununla beraber bir bidat daha gündeme geldi; birileri de çıkıp dedi ki: biz şirk koşanları tekfir ediyoruz. Lakin hayatında şirk ameli olmayan insanları, tekfir etmediklerinden ötürü tekfir etmiyor, onları bidat ehli görüyoruz veya da hüccet ikamesi yapmayı asıl görüyoruz.

Subhanallah! Unuttular ki, müşrikleri tekfir etmemek de bir küfürdü ve her küfür amel olacak değildi. Küfür amelleri olduğu gibi küfür sözleri ve fikirleri de vardır ki ümmet bunu kitaplarında işlemişlerdi.

Bununla beraber ikinci grup da bir bidat çıkardı ve bu bidatleriyle küfre girdiler, çünkü ayetleri yalanlayanların küfründe şüphe ettiler. Küfründe en son şüphe edilecek topluluk da onlardı. Bu bidat da maalesef burada durmadı ve gün geçtikçe de bidat kapısı aralanmaya hatta kırılmaya doğru gidiyor.

O zaman değerli kardeşim! Tevhidinin kıymetini bil! Bu tevhid nimeti, Allah'ın (azze ve celle) dilediğine verdiği bir nimettir. Dilediğinde ise dilediği gibi alır.

Şeyh Muceddid Muhammed bin Abdulvehhab'ın rahîmehullâh dediği gibi;

فاصبروا يا إخواني، واحمدوا الله على ما أعطاكم، من معرفة الله سبحانه، ومعرفة حقه على عباده، ومعرفة ملة أبيكم إبراهيم - في هذا الزمان - التي أكثرُ الناس منكر لها; واضرعوا إلى الله أن يزيدكم إيمانا ويقينا وعلما، وأن يثبت قلوبكم على دينه، وقولوا كما قال الصالحون، الذين أثنى الله عليهم في كتابه: {رَبَّنَا لا تُزِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ} [سورة آل عمران آية: ٨]

"Ey kardeşlerim! Sabredin ve Allah'a (azze ve celle) hamd edin; size Allah'ı (azze ve celle) tanımayı, O'nun kulları üzerindeki hakkını bilmeyi ve bu zamanda insanların çoğunun inkâr ettiği babanız İbrahim'in milletini tanımayı nasip ettiği için.

Allah'a (azze ve celle) yalvarın ki imanınızı, yakîninizi ve ilminizi artırsın; kalplerinizi dini üzere sabit kılsın.

Ve Allah'ın (azze ve celle) kitabında övdüğü salihlerin dediği gibi deyin:

'Rabbimiz! Bizi hidayete erdirdikten sonra kalplerimizi saptırma; bize katından bir rahmet bağışla. Şüphesiz Sen çok bağışlayansın.'[85]

[85] (Âl-i İmrân 3/8)"

Allah (azze ve celle), Şeyh'e rahmet eylesin. Ne kadar da özetlemiş konuyu.

Üzerimize düşen yalnızca O'na hamd etmektir ki bize bu kadar nimet bağışlamış. O zaman son sözlerimizi şu şekilde bitirelim;

Kim ki Allah'ın (azze ve celle) rahmetini ümit ediyorsa, onun şahıslara verdiği isimleri onlara versin. Kim ki Allah'ın (azze ve celle) azabını üzerine almak istiyorsa Rabbini yalanlasın ve de müşrikleri kurtarmak için rabbine yalan isnad etsin.

Ey kardeşim! Bu meseleyi iyi düşün ve akideni Allah (azze ve celle) ve Resulü'nün (sallallahu aleyhi ve sellem) razı olacağı biçimde bina et. Rabbim sabredip salih amel işleyenlerin yardımcısıdır. Varsa bir hayır ve güzellik; Allah (azze ve celle) ve Resulündendir. Varsa bir şer, hata ve yanlış; müelliften ve nefsindendir.

Allah (azze ve celle) canımızı İslam üzere alsın.

NOTLAR.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا الْكَافِرُونَ

“Bizim ayetlerimizi kâfirlerden başkası inkâr etmez.”

Bu eser, tevhidin en hassas meselelerinden biri olan **tekfir konusunu** delilleriyle ele almak için kaleme alınmıştır.

Kur’an ve sünnet ışığında, selef âlimlerinin anlayışıyla;

- Şirk ve küfrün hakikati
- Müşriklerin hükmü
- “Kâfire kâfir demeyen” **kaidesinin izahı**

açık, net ve tafsilatlı bir şekilde incelenmiştir.

Bu kitap, okuyucuyu zan ve taklitten uzaklaştırarak, **hak ile bâtili ayıran ölçüye** davet eder.

“Kim bir münker görürse onu eliyle değiştirsin; buna gücü yetmezse diliyle, buna da gücü yetmezse kalbiyle buğz etsin.”
(Müslim)

“Tevhid, yalnızca Allah’ı birlemek değil; aynı zamanda şirki ve ehlini reddetmektir.”

KUR’AN’A ÇAĞRI
YAYINLARI